

ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงาน
ทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของ
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

RELATIONSHIP OF INTERNAL CONTROL'S EFFICIENCY ON QUALITY
OF FINANCIAL REPORTS OF THE GOVERNMENT AGENCIES IN
THE VIEW OF THE AUDIT STAFF OF STATE AUDIT OFFICE OF
THE KINGDOM OF THAILAND

จิตรลดา สีหามาศย์

JITLADA SIHAMAT

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**RELATIONSHIP OF INTERNAL CONTROL'S EFFICIENCY ON QUALITY
OF FINANCIAL REPORTS OF THE GOVERNMENT AGENCIES IN
THE VIEW OF THE AUDIT STAFF OF STATE AUDIT OFFICE OF
THE KINGDOM OF THAILAND**

JITLADA SIHAMAT

**AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2018
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อ
คุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐในมุมมอง
ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงิน
แผ่นดิน

RELATIONSHIP OF INTERNAL CONTROL'S EFFICIENCY
ON QUALITY OF FINANCIAL REPORTS OF THE
GOVERNMENT AGENCIES IN THE VIEW OF THE
AUDIT STAFF OF STATE AUDIT OFFICE OF THE
KINGDOM OF THAILAND

นักศึกษา

จิตรลดา สีหามาตย์ รหัส 60500378

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จिरพงษ์ จันทรัมย์

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัด)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จिरพงษ์ จันทรัมย์)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

วันที่ 20 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2562

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
คำสำคัญ	ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน,คุณภาพรายงานทางการเงิน, หน่วยงานภาครัฐ
นักศึกษา	จิตรลดา สีหามาตย์ รหัส 60500378
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพงษ์ จันทร์งาม
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ทำการศึกษาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 356 คนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้รับการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 283 ฉบับ แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาในการอธิบายผลการศึกษาในเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลของกลุ่มตัวแปรที่เก็บรวบรวมได้ และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน 2) ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน 3) ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน 4) ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน และ 5) ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านการติดตามและประเมินผล

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการควบคุมภายในและส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานมีการตระหนักและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การรายงานทางการเงินของหน่วยงาน มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ซึ่งจะทำให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จในอนาคตต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรพงษ์ จันทร์งาม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโดยได้รับความกรุณา ตรวจสอบแก้ไข และให้คำปรึกษาแนะนำในการทำงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ทุกขั้นตอนทำให้ผู้ศึกษาได้รับประสบการณ์ในการทำการศึกษารู้ถึงคุณค่าของงานค้นคว้าอิสระที่จะช่วยให้การทำงานค้นคว้าอิสระเป็นไปอย่างมีคุณค่ายิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณครอบครัว สามี บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ที่กรุณาให้การสนับสนุนข้อมูลในการศึกษาและการติดต่อประสานงานรวมถึงครอบครัวที่เป็นขวัญและกำลังใจที่ดีเสมอมา ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นทุกคนที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำต่าง ๆ เป็นกำลังใจให้กันและกัน จนทำให้เกิดความมุ่งมั่นในการศึกษาค้นคว้าอิสระจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอภัยเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ด้วย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจศึกษา

จิตรลดา สีหามาตย์

มกราคม 2562

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐ.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมภายใน.....	15
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	46
รูปแบบการศึกษา.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพการควบคุมภายใน.....	55
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพรายงานทางการเงิน.....	63
ตอนที่ 4 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของตัวแปรอิสระ.....	68
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน.....	69
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	71
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการศึกษา.....	72
อภิปรายผลการศึกษา.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	86
ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย.....	97
ภาคผนวก ค ผลการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย.....	107

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม.....	111
ประวัติผู้ศึกษา.....	122

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม.....	53
2	การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน.....	55
3	การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน.....	63
4	การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ	68
5	การทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในต่อคุณภาพ รายงานทางการเงิน.....	70
6	ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	71

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4
2 แสดงแบบจำลองสมมติฐาน.....	70

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ความผันผวนที่เกิดจากภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจตกต่ำ ทั่วโลกในปี พ.ศ. 2540 มีผลทำให้ธุรกิจประสบความเสียหายจำนวนมาก เกิดจากความไม่โปร่งใสและการขาดวินัยทางการเงินจึงทำให้หน่วยงานในภาครัฐและภาคเอกชนตระหนักในเรื่องของการกำกับดูแลและการบริหารที่ดี รัฐบาลในขณะนั้นจึงพยายามที่จะพลิกฟื้นเศรษฐกิจ โดยการปรับเปลี่ยนนโยบาย ปรับปรุงการดำเนินงานตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้ร่วมมือร่วมใจในการที่จะช่วยในการพลิกฟื้นเศรษฐกิจ ทั้งนี้หน่วยงานกำกับดูแล เช่น กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางจึงได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 กำหนดวิธีการที่จะทำให้หน่วยงานภาครัฐสามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงจากการผิดพลาด หรือความเสียหายไม่ว่าในรูปแบบของความสิ้นเปลืองความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็นการทุจริต โดยการนำหลักการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการควบคุมภายในของคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง ซึ่งได้รวมตัวกันเรียกว่า (COSO :Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) โดยได้ออกแบบการป้องกันการทุจริตและจัดทำ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมภายใน อันทำให้การควบคุมภายในเป็นเครื่องมือของผู้บริหารทุกระดับใช้ในการนำองค์กรไปสู่ การกำกับดูแลที่ดี ซึ่งต่อมาการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ได้ถือเป็นมาตรฐานสากลโดยเชื่อว่าถ้าหน่วยงานใดมีการควบคุมภายในที่ดีย่อมทำให้องค์กรประสบความสำเร็จสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

ในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการปฏิรูประบบราชการในปัจจุบัน ทำให้ทุกหน่วยงานทั้งภาคเอกชน ราชการและรัฐวิสาหกิจต้องมีการปรับตัวและกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานใหม่ รวมทั้งจัดหาเครื่องมือทางด้านจัดการเข้ามาช่วย

ในการบริหารงานมากขึ้น ระบบการควบคุมภายใน เป็นเครื่องมือด้านการจัดการประเภทหนึ่งที่ถูกนำมาช่วยในการบริหารงาน และเป็นกลไกพื้นฐานสำคัญของกระบวนการกำกับดูแลการดำเนินงาน กิจกรรมต่าง ๆ ในหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ เนื่องจากระบบการควบคุมภายในเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินของหน่วยงาน ช่วยให้การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้การปฏิบัติงานในขั้นตอนต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยการแข่งขันในปัจจุบัน หากหน่วยงานไม่มีการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) ระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม โอกาสที่อาจเกิดความผิดพลาดของหน่วยงานจะมีมาก ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงิน สถานประกอบการ และธุรกิจต่าง ๆ หรือ รัฐวิสาหกิจบางแห่งเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน ซึ่งรวมถึงการล้มละลายของกิจการ สาเหตุสำคัญคือขาดระบบการควบคุมภายในที่ดี ขาดการประเมินความเสี่ยงและจัดกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ตลอดจนการไม่สามารถตรวจพบข้อผิดพลาดซึ่งเหตุการณ์เหล่านั้นล้วนไม่เป็นผลดีต่อหน่วยงาน ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมของหน่วยงาน จึงควรจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม

ภายใต้ต้นนโยบายปฏิรูประบบราชการ รัฐบาลได้ดำเนินการตามแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ โดยปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่มีมุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์แทนการควบคุมปัจจัยนำเข้าและกระจายความรับผิดชอบในการบริหารการเงินให้หน่วยงานมีอิสระและคล่องตัวในการจัดสรรทรัพยากรเพื่อผลิตผลงานตามพันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลทางบัญชีที่สมบูรณ์เพียงพอต่อการวิเคราะห์ฐานะการเงินและประเมินผลการดำเนินงานทางการเงิน มีข้อมูลต้นทุนในการผลิตผลผลิตและบริการเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการขอจัดสรรงบประมาณ และมีข้อมูลเพื่อสนับสนุน การวางแผนทางการเงิน การบริหารจัดการทรัพย์สินและการตรวจสอบกำกับดูแลหน่วยงานของผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบัญชีตามเกณฑ์คงค้างจะช่วยวางกรอบในการผลิตข้อมูลทางบัญชีที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์วางแผน และประเมินผลการบริหารจัดการทางการเงินดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งบการเงินเป็นการนำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานอย่างมี แบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มต่าง ๆ นอกจากนี้ งบการเงินยังแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลทรัพยากรของหน่วยงาน เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรม

ราชูปถัมภ์, 2560) ในการบริหารจัดการหน่วยงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยข้อมูลทางบัญชี เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการบริหารจัดการ ซึ่งข้อมูลทางบัญชี ได้แก่ งบการเงินซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการรายงานทางการเงิน งบการเงินที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด งบกำไรขาดทุนและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น งบแสดงการเปลี่ยนแปลงทุน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ข้อมูลที่ให้ คำอธิบายอื่นทำให้งบนั้นสมบูรณ์ขึ้น ข้อมูลทางบัญชีที่ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพควรมีต้องมีลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่มีประโยชน์ จึงจะให้ประโยชน์ ต่อผู้ใช้งบการเงิน หน่วยงานภาครัฐได้กำหนดลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน (สำนักมาตรฐาน ด้านการบัญชีภาครัฐ, 2546) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้

หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หน่วยงานต้องจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่กรมบัญชีกลาง และกรมส่งเสริมการปกครองส่วน ท้องถิ่นกำหนด เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารและเปิดเผยต่อประชาชนทราบ และจัดส่งให้สำนักงานการ ตรวจเงินแผ่นดินในฐานะผู้ตรวจสอบ รายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐจะแสดงให้เห็นถึง ฐานะการเงินการคลัง ผลการดำเนินงานการบริหารงานภายใต้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจาก รัฐบาลและ รายได้ที่จัดเก็บเอง

หน่วยงานภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีข้อมูลทางบัญชีที่สมบูรณ์เพียงพอต่อการวิเคราะห์ฐานะการเงิน และประเมินผลการดำเนินงานทางการเงิน มีการตรวจสอบกำกับดูแลของผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดทำรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพต้องสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ วางแผน และ ประเมินผลการบริหารจัดการทางการเงินดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กลุ่มมาตรฐานและ นโยบายการบัญชีภาครัฐ, 2544, หน้า 11) ดังนั้นคุณภาพของรายงานทางการเงินที่ได้จากการดำเนินงานที่ดีจะ ทำให้ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ ซึ่งข้อมูลนั้นต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้ และ ประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะเพิ่มขึ้นถ้าข้อมูลนั้นเปรียบเทียบได้ และเข้าใจได้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจทำการศึกษาความสัมพันธ์ของ ประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการส่งเสริมการพัฒนาและการ ปรับปรุงการควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากหน่วยงานมี ระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพแล้วจะทำให้รายงานทางการเงินของหน่วยงานนั้น มีคุณภาพสูงตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

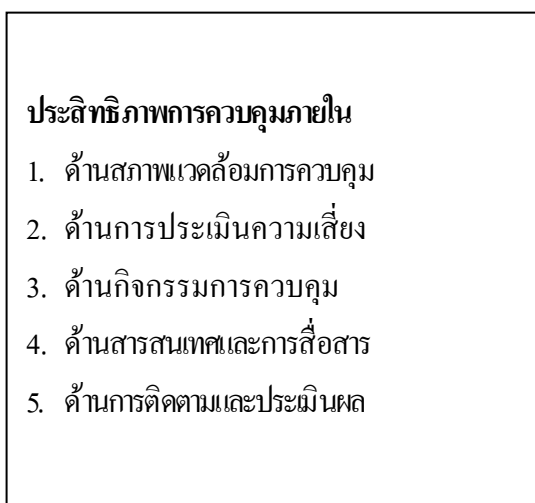
กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาค้างนี้ ได้จำแนกตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ประกอบด้วย
 - 1.1 ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม
 - 1.2 ด้านการประเมินความเสี่ยง
 - 1.3 ด้านกิจกรรมการควบคุม
 - 1.4 ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
 - 1.5 ด้านการติดตามและประเมินผล
2. ตัวแปรตาม คือ คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย
 1. ความเข้าใจได้
 2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
 3. ความเชื่อถือได้
 4. การเปรียบเทียบกันได้

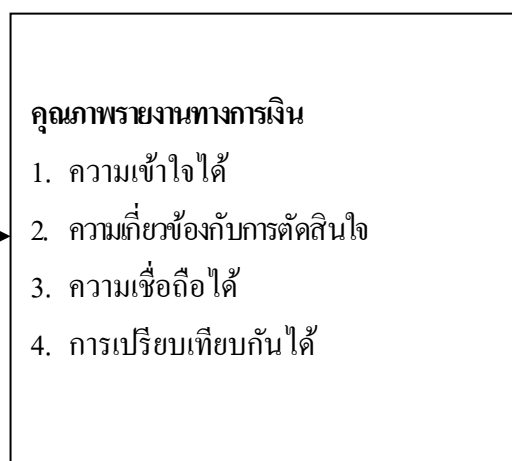
ตัวแปรอิสระ

(Independent Variable)

ตัวแปรตาม

(Dependent Variable)

ภาพประกอบที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานข้อที่ 2 ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานข้อที่ 4 ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานข้อที่ 5 ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

- 1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐ
- 1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมภายใน
- 1.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน
- 1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

- 2.1 ประชากร เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 3,296 คน

(คำสั่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, ที่ 177/2561 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2561)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 356 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม
- 1.2 ด้านการประเมินความเสี่ยง
- 1.3 ด้านกิจกรรมการควบคุม
- 1.4 ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.5 ด้านการติดตามและประเมินผล

2. ตัวแปรตาม คือ คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย

- 2.1 ความเข้าใจได้
- 2.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
- 2.3 ความเชื่อถือได้
- 2.4 การเปรียบเทียบกันได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและการรายงานทางการเงินของภาครัฐ และนำไปสู่ผลการรายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพสามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือนโยบายของหน่วยงาน
3. เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนหรือไม่จำเป็นลดความเสี่ยงหรือผลเสียหายด้านการเงินหรือด้านอื่น ๆ ที่อาจมีขึ้นในหน่วยงาน ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานแก่หน่วยงานในที่สุด
4. เพื่อให้มีข้อมูลและรายงานทางการเงินที่ถูกต้องครบถ้วนและเชื่อถือได้ สร้างความมั่นใจแก่ผู้บริหารในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารและการปฏิบัติงาน และบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

การศึกษาครั้งนี้ได้นิยามคำศัพท์ที่ให้เป็นตัวแปรในการวิจัยเพื่อกำหนดความหมายในการทำความเข้าใจร่วมกัน ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้ความหมายถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความผิดทางละเมิด พ.ศ.2539 ได้ให้ความหมายของหน่วยงานภาครัฐในความหมายอย่างกว้างเป็น 4 ประเภท กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐที่เป็น (1) ส่วนราชการ (2) รัฐวิสาหกิจ (3) องค์การมหาชน และ (4) หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (2561) ให้ได้ความหมาย หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า

- ส่วนราชการ
- รัฐวิสาหกิจ
- หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอัยการ
- องค์การมหาชน
- ทุณฑุมเงินที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

2. ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าฝ่ายบัญชี นักวิชาการคลัง นักวิชาการเงินและบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ

3. ประสิทธิภาพ หมายถึง การจัดให้มีการควบคุมภายในครบทั้ง องค์ประกอบของการควบคุมภายในและได้มีการปฏิบัติตามการควบคุมภายในที่วางไว้

4. การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่บุคลากรในหน่วยงานโดยคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับ และพนักงานทุกคนมีบทบาทร่วมกันในการจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

4.1 สภาพแวดล้อมการควบคุม หมายถึง ปัจจัยที่นำมาพิจารณารวมกันส่งผลให้เกิดความมีประสิทธิภาพของมาตรการหรือวิธีการควบคุมในหน่วยงาน หรือทำให้มาตรการและวิธีการควบคุมที่ดีขึ้น โดยส่งเสริมให้ทุกคนในหน่วยงานตระหนักถึงความจำเป็นของระบบการควบคุมภายในและเน้นการสร้างบรรยากาศโดยผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้คนของหน่วยงานเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบ ดังนั้น สภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดีจะช่วยให้บุคลากรเข้าใจถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายใน

4.2 การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ และวิเคราะห์ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่ออัตรการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมทั้งการกำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้ในการควบคุมความเสี่ยง หรือบริหารความเสี่ยง เพื่อนำมาพิจารณากำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าความผิดพลาด เสียหายจะไม่เกิดขึ้นหรือหากเกิดขึ้น ก็จะอยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตราย หรือไม่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

4.3 กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบาย มาตรการ และวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ผู้บริหารนำมาใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าคำสั่งต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นนั้นสามารถลด หรือควบคุมความเสี่ยงและได้รับการตอบสนองปฏิบัติตามในเวลาที่เหมาะสม

4.4 สารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การจัดทำมีข้อมูลข่าวสารทางการเงิน และข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงาน มีการรับและส่งข้อมูลซึ่งกันและกันแบบโต้ตอบกันได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากแหล่งภายในหรือภายนอก

4.5 การติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพ การปฏิบัติงาน และประเมินประสิทธิภาพของการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้บริหารมีความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าระบบการควบคุมภายในนั้นยังคงมีประสิทธิภาพ

5. คุณภาพรายงานทางการเงิน หมายถึง ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของสิ่งที่ต้องการนำเสนอ ประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะเพิ่มขึ้นถ้าข้อมูลนั้นเปรียบเทียบได้ พิสูจน์ยืนยันได้ ทันท่วงทีและเข้าใจได้

5.1 ความเข้าใจได้ หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ซับซ้อนแต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในงบการเงิน จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและ การบัญชี

5.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ หมายถึง ข้อมูลในรายงานทางการเงินช่วยผู้ใช้ในการประเมินเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจการทั้งในอดีต ปัจจุบันรวมทั้งในอนาคตและยืนยันหรือแก้ไขการประเมินในอดีตของผู้ใช้ข้อมูล ข้อมูลถือว่ามีความสำคัญหากการละเว้นไม่แสดงข้อมูลนั้น

หรือแสดงไว้อย่างไม่ถูกต้องมีผลต่อการตัดสินใจ การที่ข้อมูลใดจะมีประโยชน์ข้อมูลนั้นจะต้องมีการนำเสนอให้แก่ผู้ใช้งบการเงินภายในระยะเวลาที่คาดว่าจะมีผลต่อการตัดสินใจ

ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจได้เมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งบการเงินได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูลขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลและความมีนัยสำคัญของข้อมูลนั้น

5.3 ความเชื่อถือได้ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่งข้อมูลที่เชื่อถือได้จะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือการแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่สร้างขึ้นก็ได้ ข้อมูลที่มีความเป็นกลางจะทำให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือ งบการเงินจะขาดความเป็นกลางเมื่อหน่วยงานที่เสนอรายงานให้ข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้นในการจัดทางการเงิน หน่วยงานจะต้องใช้ความระมัดระวังในเรื่องความไม่แน่นอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการเก็บหนี้ การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น หน่วยงานอาจแสดงความไม่แน่นอนดังกล่าวโดยการเปิดเผยถึงลักษณะผลกระทบรวมถึงการใช้ดุลยพินิจในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อ มิให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป และมีให้หนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป ข้อมูลในงบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ การไม่แสดงรายการบางรายการอาจทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดหรือจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด

5.4 ความสามารถเปรียบเทียบได้ หมายถึง ข้อมูลต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการหนึ่งๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ เพื่อที่จะสามารถระบุถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการนั้นได้ และผู้ใช้งบการเงินยังต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินระหว่างกิจการต่าง ๆ ได้

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเอกสาร เว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน
3. แนวคิดเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐ

สำนักส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม (2553) หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้ความหมายถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ สอดคล้องกับมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติความผิดทางละเมิด พ.ศ.2539 ได้ให้ความหมายของหน่วยงานภาครัฐในความหมายอย่างกว้างเป็น 4 ประเภท กล่าวคือ หน่วยงานของรัฐที่เป็น (1) ส่วนราชการ (2) รัฐวิสาหกิจ (3) องค์การมหาชน และ (4) หน่วยงานของรัฐรูปแบบใหม่

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (2561) ให้ได้ความหมาย หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า

1. ส่วนราชการ
2. รัฐวิสาหกิจ

3. หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอัยการ

4. องค์การมหาชน

5. ทุณหมนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

ส่วนราชการ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย ให้หน่วยงานของรัฐนำ แผนการคลังระยะปานกลางที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว มาใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐด้วย การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึง

1. ความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ

2. ฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้

3. ความสามารถในการใช้จ่ายและการก่อหนี้ผูกพันของหน่วยงานของรัฐภายในปีงบประมาณนั้น

4. การปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ

5. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

การตรากฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นหรือเหตุฉุกเฉินที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้การตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. งบประมาณรายจ่ายลงทุน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องไม่น้อยกว่าวงเงินส่วนที่ขาดดุลของงบประมาณประจำปีนั้น

2. งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและสวัสดิการของบุคลากรของรัฐ ต้องตั้งไว้อย่างพอเพียง

3. งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐซึ่งเป็นหนี้สาธารณะที่กระทรวงการคลังกู้หรือค้ำประกัน ต้องตั้งเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายในการกู้เงินอย่างพอเพียง ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เห็นว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ และยื่นคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการ ให้แสดงผลและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม และให้สำนักงบประมาณเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีระบบการจัดทำและการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล การกำกับดูแลการใช้จ่ายเงิน และระบบการควบคุมภายในด้านการเงินการคลัง โดยรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและรายได้ที่ได้รับให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐ จัดทำบัญชีสำหรับการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ได้รับมอบหมายแยกต่างหากจากบัญชีการดำเนินงานทั่วไป พร้อมทั้งเสนอรายงานผลการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายและผลสัมฤทธิ์ต่อรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

ให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการความเสี่ยงทาง

1. การคลังให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการคลังที่คณะกรรมการกำหนด
2. การบริหารจัดการทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองหรือการกำกับดูแลของ
3. หน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง โดยต้องพิจารณาประโยชน์ของรัฐ

4. และประชาชน ความคุ้มค่า และความประหยัด ซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และ

5. มีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินนั้น

6. ทรัพย์สินของแผ่นดินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของแผ่นดินไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ

7. ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดูแลรักษาและบริหารทรัพย์สินนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมาย

8. กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

9. ให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่จัดทำบัญชีทรัพย์สินของแผ่นดินตามประเภทและลักษณะแห่งทรัพย์สินนั้น

หน่วยงานของรัฐ คำนึงถึงค่าใช้จ่ายและต้นทุนในการบริหารสภาพคล่องด้วยหน่วยงานของรัฐซึ่งมิใช่ส่วนราชการต้องจัดให้มีการวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติไว้ โดยต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ การก่องหนที่ผูกพันการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือเงินอื่นของหน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นและข้อผูกพันในการชำระเงินตามสัญญา และประโยชน์ที่รัฐจะได้รับด้วย

การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ

ให้กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามวรรคหนึ่งในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นทุนหมุนเวียน ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนดมาตรา 69 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีผู้ทำ บัญชีตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามพระราชบัญญัตินี้

ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่องหน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดในกรณีที่มีความจำเป็น หน่วยงานของรัฐจะขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมิใช่ปีงบประมาณก็ได้ และกระทรวงการคลังจะกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐนั้นปฏิบัติตามที่ได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลังตามวรรคสองให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ และนำส่งกระทรวงการคลังด้วย

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามมาตรา 70 ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง โดยให้ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงเจ้าสังกัด เว้นแต่กรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครองศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้นำส่งให้คณะรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ และเปิดเผยให้สาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ให้กระทรวงการคลังจัดทำบัญชีการเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดเสนอต่อรัฐมนตรีภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้นภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีเสนอรายงานตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรฐานการรายงานผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามวรรคสอง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอรัฐสภาภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องแสดงผลการประเมินความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากผลกระทบของเศรษฐกิจมหภาค ระบบการเงิน นโยบายของรัฐบาล

และผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ที่อาจก่อให้เกิดภาระทางการคลังของรัฐบาล และแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นเมื่อกระทรวงการคลังได้จัดทำรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปีแล้ว ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำแผนการคลังระยะปานกลาง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

การตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรมกล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ในกรณีมีการกระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การสั่งลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

1. ความหมายของการควบคุมภายใน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายของการควบคุมภายในไว้ดังนี้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผล และประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาดเสียหาย การรั่วไหลการสิ้นเปลืองหรือการทุจริต ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินและด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (2552) ให้ความหมายของการควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่จัดให้มีขึ้น ในองค์กรเพื่อให้บรรลุภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ

สำนักบัญชีและตรวจสอบภายในกรมบัญชีกลาง (2544) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการควบคุมภายใน หมายถึง การปฏิบัติงานที่คณะผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจว่าการบริหารและการปฏิบัติงานจะสามารถบรรลุเป้าหมาย และให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งครอบคลุมถึงกระบวนการในการจัดการ วิธีการ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานมาตรฐานการสอบบัญชีวิชาชีพ (2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารกิจการและพนักงานของกิจการร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจที่สมเหตุสมผลว่ากิจการจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจการในเรื่อง ต่อไปนี้ ความมีประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินงาน ความน่าเชื่อถือของงบการเงินและการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนด

คณะกรรมการตรวจสอบบัญชีของสมาคมนักบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (American Institute of Certified Public Accounting : AICPA) ได้ให้ความหมายของการควบคุมภายในไว้ว่า “การควบคุมภายใน” คือ แผนการจัดหน่วยงาน วิธีปฏิบัติงานที่ประสานสัมพันธ์กัน และมาตรการต่าง ๆ ที่กิจการกำหนดขึ้น และถือปฏิบัติภายในองค์กร เพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินของกิจการ รวมทั้งสอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการบัญชี เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามนโยบายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้ (จันทนา สาขากร และคณะ, 2548, หน้า2)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2549) ได้ให้ความหมายของการควบคุมภายในไว้ว่า กระบวนการ ซึ่งได้รับการออกแบบไว้โดยคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลในเรื่องดังต่อไปนี้

1.ด้านการดำเนินงาน (Operations) มุ่งหมายให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยการกำกับการใช้ทรัพยากรทุกประเภทขององค์กรทั้ง คน เงิน เวลา ทรัพย์สิน วัสดุ เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ผู้บริหารองค์กรกำหนดไว้

2.ด้านรายงานการเงิน (Financial Reporting) รายงานทางการเงินไม่ว่าจะเป็นรายงานที่ใช้ภายในหรือภายนอก ต้องมีความเชื่อถือได้ ทันเวลา มีคุณภาพเหมาะสมกับการนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาและการตัดสินใจของผู้บริหาร เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น และนักลงทุนทั่วไป

3. ด้านการปฏิบัติให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบและนโยบาย (Compliance with Applicable Laws and Regulations) ปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานให้สอดคล้อง หรือเป็นไปตาม บทบัญญัติ ข้อกำหนด กฎหมาย นโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ โครงการ หรือแผนงาน มติคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเสียหายใด ๆ จากการละเว้นการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ เหล่านั้น

วิเชียร พันธุ์ประไพ (2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การควบคุมภายใน หมายถึงแผนจัดแบ่ง ส่วนงานวิธีการปฏิบัติงานที่ประสานกัน และมาตรการต่าง ๆ ที่ถือปฏิบัติในกิจการเพื่อดูแลรักษา ทรัพย์สินตรวจสอบความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางบัญชี เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายที่ผู้บริหารได้วางไว้

อำนาจ ชีระวนิช (2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การควบคุมภายใน หมายถึงกระบวนการ ปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจ อย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ความมี ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงาน เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน การปฏิบัติตาม กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

พยอม สิงห์เสนห์ (2549) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การควบคุมภายใน หมายถึงนโยบายและ วิธีการที่ได้วางไว้สำหรับปฏิบัติในกิจการเพื่อที่จะให้ได้รับความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า กิจการ จะสามารถดำเนินการให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ดังนี้ เพื่อดูแลรักษาทรัพย์สินเพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางบัญชี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานเพื่อส่งเสริม ให้มีการปฏิบัติตาม นโยบายของผู้บริหาร ข้อบังคับ และระเบียบ ปฏิบัติของกิจการรวมทั้ง ข้อกำหนดของกฎหมาย

จันทนา สาขากร (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การควบคุมภายในหมายถึงแผนการ จัดหน่วยงาน วิธีปฏิบัติงานที่ประสานสัมพันธ์กันและมาตรการต่าง ๆ ที่กิจการกำหนดขึ้นและ ถือปฏิบัติภายในองค์กร เพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินของกิจการ รวมทั้งสอบทานความถูกต้องและ เชื่อถือได้ของข้อมูลทางการบัญชี เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามนโยบายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การควบคุมภายใน หมายถึงระบบ การควบคุมกระบวนการในการปฏิบัติงานที่คณะผู้บริหารและพนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงาน

ร่วมกันกำหนดขึ้นและถือปฏิบัติภายในอย่างสมเหตุสมผลเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการบรรลุวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการป้องกันรักษาทรัพย์สินความเชื่อถือได้ของข้อมูลและการรายงานทางการเงิน การป้องกันการทุจริตและข้อผิดพลาดการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ

2. ลักษณะการควบคุมภายในที่ดี

การควบคุมภายในของธุรกิจมักแตกต่างกันไปตามประเภทของการดำเนินธุรกิจแต่โดยทั่วไปการควบคุมภายในที่ดีจะมีลักษณะเหมือนกันดังนี้(จันทนา สาขากร,นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันเพชร, 2548,หน้า 2-16)

2.1 มีแผนจัดแบ่งส่วนงาน ซึ่งกำหนดความรับผิดชอบของงานด้านต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน โดยมีหลักสำคัญคือการไม่ให้งานคนใดคนหนึ่งคุมงานหรือปฏิบัติงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงคนเดียวตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด เพราะจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการทุจริตได้ง่าย หรือหากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นก็ไม่มีใครทราบหรือแก้ไขได้ทันการณ์

2.2 มีระบบการควบคุมทางบัญชีที่ดี คือ มีการอนุมัติรายการ คู่มือการบัญชีมีการควบคุมโดยงบประมาณและระบบต้นทุนที่เหมาะสม เพื่อให้มีการรวบรวมข้อมูลทางบัญชีเป็นไปอย่างถูกต้อง เรียบร้อยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ มีการใช้งบประมาณเพื่อควบคุมการปฏิบัติงาน สำหรับเอกสารประกอบรายการบัญชีและแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีหมายเลขกำกับเพื่อสามารถควบคุมได้และใช้เป็นหลักในการประมวลผลข้อมูลทางบัญชี

2.3 มีแนวทางปฏิบัติงานที่ดี โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานแต่ละตำแหน่งไว้อย่างครบถ้วนเป็นลายลักษณ์อักษร ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงาน การมอบหมายหน้าที่ และการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อป้องกันความเข้าใจคลาดเคลื่อน การโต้แย้งหรือปิดความรับผิดชอบพนักงาน

2.4 ใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความรับผิดชอบ จะเริ่มตั้งแต่การรับสมัครบุคคลเข้าทำงาน การเลื่อนตำแหน่งและการฝึกอบรม ผู้ปฏิบัติที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งของผลสำเร็จของงาน เพราะกิจการอาจได้รับความเสียหายหากใช้เจ้าหน้าที่ที่มีคุณสมบัติไม่ตรงกับงานที่มอบหมาย

3. ประเภทของการควบคุมภายใน

ประเภทของการควบคุมภายในอาจแบ่งได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับหลักการของหน่วยงานที่มีลักษณะการดำเนินงานแตกต่างกันสำหรับงานวิจัยนี้ จำแนกการควบคุมภายในออกเป็น 2 ประเภท คือ (จันทนา สาขากร และคณะ, 2551, หน้า 2-2)

3.1 การควบคุมด้านการบริหาร (Administrative Control) หมายถึง การควบคุมที่มีได้จำกัดอยู่เพียงที่แผนการจ้องครัดแต่ได้รวมถึงวิธีการและมาตรการต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายที่ผู้บริหารวางไว้ด้วยการวางแผนและการกำหนดนโยบายหลัก การจ้องครัด การกำหนดอำนาจดำเนินการ การคัดเลือกพนักงานการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน การวิเคราะห์ทางสถิติ และการรายงานผลการปฏิบัติงาน

3.2 การควบคุมด้านการบัญชี (Accounting Control) หมายถึง แผนการจ้องครัดวิธีการและมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดูแลรักษาทรัพย์สิน การตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางบัญชี

4. วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรต้องให้ความสำคัญต่อวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาตรฐานการควบคุมภายใน, 2544) คือ

4.1 เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน (Operation Objectives) ได้แก่ การปฏิบัติงานและการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกัน ลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริต

4.2 เพื่อให้เกิดความเชื่อถือได้ของการรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Objectives) ได้แก่ รายงานทางการเงินที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยรับตรวจให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

4.3 เพื่อให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง (Compliance Objectives) ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับ

การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ รวมทั้งการปฏิบัติตามนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานที่ หน่วยรับตรวจได้กำหนดขึ้น

กล่าวโดยสรุป วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในของแต่ละหน่วยงานจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ใดมากกว่ากันกล่าวคือ บางหน่วยงานอาจเน้นเรื่องระวังป้องกันการทุจริต การรั่วไหล บางหน่วยงานเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์ทางการบริหารบางหน่วยงานอาจเน้นเรื่องการใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากร บางหน่วยงานอาจเน้นเรื่องการรายงานถูกต้องซึ่งเป็นเรื่องของนโยบาย ทักษะคนดี ลักษณะหน่วยงาน หรือทุกเรื่องผสมผสานกันการจ้ดวางระบบการควบคุมภายใน จึงควรให้ความสำคัญกับการกำหนดวัตถุประสงค์การควบคุมที่กำหนดและปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอยู่เสมอ

5.องค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายใน

มาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ซึ่งผู้กำกับดูแลและฝ่ายบริหารจะต้องจัดให้มีในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน(คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาตรฐานการควบคุมภายใน,2544)

5.1 สภาพแวดล้อมของการควบคุม

“สภาพแวดล้อมของการควบคุม” หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ส่งผลให้มีการควบคุมขึ้นใน หรือทำให้การควบคุมที่มีอยู่ได้ผลดีขึ้น หรือในทางตรงข้ามสภาพแวดล้อมอาจทำให้การควบคุมย่อหย่อนลงได้ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการควบคุมภายใน เช่น ปรัชญาและรูปแบบการทำงานของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์และจริยธรรม ความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคลากร โครงสร้างการจ้ดองค์กร การมอบอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบ นโยบายและวิธีบริหารด้านบุคลากร เป็นต้น ในการดำเนินการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการควบคุมผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหาร และบุคลากรของหน่วยรับตรวจต้องสร้างบรรยากาศของการควบคุมเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายใน โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในหน่วยรับตรวจเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุม ภายใน รวมทั้งดำรงรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี(คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาตรฐานการควบคุมภายใน ,2544)

สภาพแวดล้อมการควบคุมประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ คือ

5.1.1 ความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณของผู้บริหาร

มาตรฐานของความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะกำหนดขึ้นเป็นแบบอย่างให้มีการยึดถือปฏิบัติเพื่อส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงเกียรติคุณของวิชาชีพนั้น ๆ ในกิจการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ถ้าผู้บริหารเป็นผู้ที่ปราศจากความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณแล้ว การควบคุมภายในจะเกิดขึ้นไม่ได้ นอกจากนี้ ผู้บริหารระดับสูงจะต้องพยายามทุก ๆ วิธีทางให้ผู้บริหารทุกระดับและพนักงานทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญและยึดมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และมีจรรยาบรรณด้วยเช่นกัน(วิไล วีระปรีย, ประจิต หาว์ตร,และจงจิตต์ หลีกภัย,2551, หน้า 10)

5.1.2 ปรัชญาและรูปแบบของการทำงานของผู้บริหาร

ปรัชญา และรูปแบบการทำงานของผู้บริหารย่อมมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายในขององค์กร เพราะผู้บริหารมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดนโยบาย จัดให้มีมาตรการและวิธีการควบคุม ความแตกต่างในด้านทัศนคติและรูปแบบวิธีการทำงานของผู้บริหาร จะเป็นตัวกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในองค์กร อันนำไปสู่รูปแบบของการควบคุมภายในที่จัดให้มีขึ้น ผู้บริหารบางคนเป็นพวกอนุรักษนิยม บางคนกล้าได้ กล้าเสีย กล้าเสี่ยง และระดับของความกล้าก็ยิ่งแตกต่างกันไป จึงทำให้ระดับของการควบคุมภายในแตกต่างกันไปด้วย (จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลาพร ศรีจันเพชร,2550,หน้า 2-6)

5.1.3 บทบาทของคณะกรรมการบริษัทและกรรมการตรวจสอบ

ปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งของสภาพแวดล้อมของการควบคุมก็คือคณะกรรมการบริษัท (Board of Director) และคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลสำคัญต่อสภาพแวดล้อมของการควบคุมและแนวทางการปฏิบัติงานของผู้บริหาร(Tone at the Top) สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบก็คือ ความมีอิสระจากฝ่ายจัดการ ประสพการณ์คุณสมบัติเฉพาะของแต่ละบุคคล ขอบเขตของการเข้าไปเกี่ยวข้องและการพินิจพิจารณากิจกรรมต่าง ๆ และความเหมาะสมในการดำเนินการ ปัจจัยสำคัญอีกข้อหนึ่งก็คือ ความถี่ในการสอบทาน หรือการหยิบยกปัญหาสำคัญ ๆ ขึ้นมาเพื่อพิจารณาและติดตามกับฝ่ายจัดการเกี่ยวกับแผนงานหรือผลการดำเนินงาน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540)

5.1.4 ความรู้ความสามารถของบุคลากร

ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่เหมาะสมกับหน้าที่การงาน ในการปฏิบัติงาน แต่ละชนิดนั้นจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม มิฉะนั้นการทำงานจะไม่ประสบความสำเร็จตามที่ควร หน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารระดับสูงก็คือการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอันเหมาะสมกับงานในขณะนั้น และจัดให้มีการฝึกอบรมในระยะต่อมา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของบุคลากรเหล่านั้นให้ทันสมัยอยู่เสมอ(วิไล วีระปรีช, ประจิต หาวัตร, และจงจิตต์ หลีกภัย, 2551, หน้า 11)

5.1.5 การจัดโครงสร้างองค์กร

โครงสร้างขององค์กรที่ได้รับการจัดไว้ดีย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผนงานสั่งการ และควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วมีประสิทธิภาพ โครงสร้างการจัดองค์กรรวมถึงการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กร และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในระดับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของบุคคลเหล่านั้นด้วย การรวมศูนย์อำนาจหรือกระจายอำนาจตัดสินใจในระดับต่าง ๆ หากองค์กรเลือกใช้การรวมศูนย์อำนาจในการตัดสินใจ คุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้ที่ได้รับอำนาจย่อมมีความสำคัญ หากเลือกวิธีการกระจายอำนาจตัดสินใจ ระบบและขั้นตอนการทำงานรวมถึงกระบวนการในการติดตามผลย่อมมีความสำคัญมากกว่า (กุสุมา โสเจียว, 2549)

5.1.6 การมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

องค์ประกอบนี้หมายถึงการมอบอำนาจในระดับปฏิบัติการ การกำหนดวิธีการรายงาน และอำนาจในการอนุมัติ ซึ่งควรมอบในระดับที่ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความคิดริเริ่มหรือสามารถแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน (อุษณา ภัทรมนตรี, 2545, หน้า 4-11)

5.1.7 การบริหารบุคลากร

คนเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด ประสิทธิภาพการควบคุมภายในจะถูกกระทบอย่างมากด้วยพฤติกรรม และอุปนิสัยของบุคลากรในองค์กร ดังนั้นนโยบายของฝ่ายบริหารในส่วนเกี่ยวกับการว่าจ้าง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์การประเมินผล

การปฏิบัติงาน การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่น ส่วนมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในองค์กร(ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540)

5.1.8 การตรวจสอบภายใน สมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งสหรัฐอเมริกา (The Institute of Internal Auditors (IIA) การตรวจสอบภายใน คือ การให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษา อย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร การตรวจสอบภายในช่วยให้้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยงการควบคุม และการกำกับดูแล อย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย,2548)

5.2 การประเมินความเสี่ยง

“ความเสี่ยง” หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่าหรือ เหตุการณ์ซึ่งไม่พึงประสงค์ที่ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด“การประเมินความเสี่ยง” หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุและการวิเคราะห์ ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจ รวมทั้งการกำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้ในการควบคุมความเสี่ยง หรือการบริหารความเสี่ยงในการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง ฝ่ายบริหารต้องประเมินความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจอย่างเพียงพอและเหมาะสม(คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาตรฐานการควบคุมภายใน,2544)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือการกระทำใด ๆ อันจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ในด้านลบหรือเป็นผลลัพธ์ที่ไม่ต้องการ ทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (กรมบัญชีกลาง, 2545)

5.2.1 ลักษณะของความเสี่ยง

ความเสี่ยงที่ผู้บริหารต้องพิจารณามีดังนี้

5.2.1.1 ความเสี่ยงจากลักษณะธุรกิจ (Inherent Risk)

ความเสี่ยงจากลักษณะธุรกิจเป็นความเสี่ยงที่มีอยู่โดยธรรมชาติในธุรกิจหรืองานแต่ละอย่าง เมื่อใดก็ตามที่ตัดสินใจที่จะทำธุรกิจหรืองานนั้น ๆ ก็ย่อมจะมีความเสี่ยงเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น ผู้บริหารควรเข้าใจถึงความเสี่ยงที่องค์กรของตนประสบอยู่และจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจ

ว่าจะลดความเสี่ยงนี้ได้อย่างไร โดยต้องพิจารณาว่าความเสี่ยงระดับใดที่องค์กรของตนพอจะรับได้ และพยายามจัดการให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้นั้น วิธีการอย่างหนึ่งที่จะลดความเสี่ยงก็คือ ต้องมีการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) และการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540)

5.2.1.2 ความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน (Control Risk)

ความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน เป็นความเสี่ยงที่ระบบการควบคุมภายในขององค์กร ไม่อาจป้องกันข้อผิดพลาดในส่วนที่เกิดจากความเสี่ยงจากธุรกิจได้ทั้งหมด ความเสี่ยงในส่วนนี้ เกิดขึ้นเนื่องจากว่าในแต่ละองค์กรแม้จะได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในเพื่อลดความเสี่ยงจาก ลักษณะธุรกิจลงแล้วก็ตาม แต่ก็อาจมีโอกาที่การควบคุมภายในดังกล่าวยังบกพร่อง หรือแม้ว่า องค์กรอาจจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี แต่ไม่มีการปฏิบัติตามระบบที่มีอยู่ก็ทำให้เกิดความเสียหาย ได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามผู้บริหารควรตระหนักว่าการควบคุมภายในให้ได้เพียงความมั่นใจตามสมควร หรือความมั่นใจในระดับที่สมเหตุสมผลเท่านั้นว่าจะไม่เกิดความล้มเหลว ความไม่มีประสิทธิภาพ ความเสียหายหรือการทุจริตขึ้นหากปฏิบัติตามระบบที่กำหนดไว้ แต่การควบคุมภายในมิใช่ เป็นหลักประกันหรือให้ความมั่นใจได้อย่างสมบูรณ์ว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ข้างต้นจะไม่เกิดขึ้น การควบคุม ภายในสามารถรองความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับองค์กรให้ลดน้อยลงไปได้มากตามสมควร เมื่อเทียบกับการไม่จัดการควบคุมภายในไว้เลย ผู้บริหารควรพิจารณาจัดระบบการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมเพราะหากองค์กรต้องการสร้างระบบการควบคุมภายในเพื่อครอบคลุมข้อผิดพลาด ที่อาจเกิดขึ้นทั้งหมดย่อมเป็นไปได้ยากและอาจเกินความจำเป็น อีกทั้งอาจก่อให้เกิดต้นทุน การควบคุมภายในที่สูงเกินความจำเป็นหรือประสิทธิภาพการดำเนินงานอาจลดลงได้ถ้าระบบและ ขั้นตอนการควบคุมมีมากเกินไป (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540)

5.2.1.3 ความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาด (Detection Risk)

ความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาด เป็นความเสี่ยงที่การควบคุมภายใน ไม่อาจค้นพบความไม่ถูกต้องของรายการหรือข้อผิดพลาดที่มีอยู่ ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบผู้ตรวจสอบภายในจำเป็นต้องใช้ระบบการตรวจโดยเลือกตัวอย่างเพราะไม่สามารถ ตรวจสอบทุกสิ่งได้ ทั้งร้อยเปอร์เซ็นต์เนื่องจากอัตรากำลังและความจำเป็นอย่างอื่น นอกจากนั้น การตรวจสอบภายในยังมีข้อจำกัด ในกรณีที่การจัดโครงสร้างองค์กรไม่ดีพอและผู้ตรวจสอบภายในไม่มี

ความเป็นอิสระอย่างแท้จริงแล้ว ผู้ตรวจสอบภายในอาจไม่อยู่ในวิสัยที่จะตรวจสอบการปฏิบัติหรือการบริหารโดยผู้บริหารระดับสูงขององค์กรนั้นได้ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2540)

5.2.3 ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง

5.2.3.1 การระบุปัจจัยเสี่ยงความเสี่ยงมีสาเหตุมาจากทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรหรือผลการปฏิบัติงาน ทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงฝ่ายบริหารจำเป็นต้องตั้งคำถามว่าเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นจะต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา เช่น ความเสี่ยงจากการจัดซื้อจัดจ้างในราคาแพง ความเสี่ยงจากการจัดซื้อพัสดุที่มีคุณภาพต่ำกว่าข้อกำหนด เป็นต้น

5.2.3.2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงหลังจากการระบุปัจจัยเสี่ยงแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการวิเคราะห์ความเสี่ยงหรือผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กร เทคนิคการวิเคราะห์ความเสี่ยงมีหลายวิธีเพราะการวัดความเสี่ยงเป็นตัวเลขว่ามีผลกระทบต่อองค์กรเท่าไรนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก โดยทั่วไปจะวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยประเมินนัยสำคัญหรือผลกระทบของความเสี่ยง และความถี่ที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อความเสี่ยงที่มีระดับสูงและมีโอกาสเกิดขึ้นสูงแต่อาจลดความสนใจต่อความเสี่ยงที่มีระดับต่ำและโอกาสจะเกิดความเสี่ยงมีน้อย การวิเคราะห์ความเสี่ยงของสองจุดนี้ต้องใช้วิจารณญาณอย่างมากว่าควรอยู่ระดับใด เพราะการวัดความเสี่ยงทำได้ยาก

5.2.3.3 การบริหารความเสี่ยง เมื่อทราบความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงแล้วควรวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยง และพิจารณาว่าจะยอมรับความเสี่ยงนั้น หรือจะกำหนดกิจกรรมการควบคุมต่าง ๆ เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ระดับดังกล่าวผู้บริหารมีหน้าที่และความรับผิดชอบกำหนดขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมกับประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมการควบคุมว่าคุ้มค่าหรือไม่

ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอและปรับเปลี่ยนการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ถือได้ว่าผู้บริหาร

ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมและถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการควบคุมภายในการกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ฝ่ายบริหารควรพิจารณาว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความเสี่ยงในลักษณะใด

5.3 กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและวิธีการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารกำหนดให้บุคลากรปฏิบัติเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยง และได้รับการสนองตอบให้สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมการควบคุม เช่น การสอบทานงาน การดูแลป้องกันทรัพย์สินการแบ่งแยกหน้าที่งาน ในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุม ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหาย ความผิดพลาด ที่อาจเกิดขึ้นและให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน สำหรับกิจกรรมการควบคุมในเบื้องต้นจะต้องแบ่งแยกหน้าที่ภายในหน่วยรับตรวจอย่างเหมาะสมไม่มอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ถ้ามีความจำเป็นให้กำหนดกิจกรรมการควบคุมอื่นที่เหมาะสมทดแทน(คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรฐานการควบคุมภายใน,2544)

ประเภทของการควบคุม สามารถแบ่งได้ 4 ประเภท คือ

1. การควบคุมแบบป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติการจัดโครงสร้างองค์กร การใช้พนักงานที่มีความรู้และจรรยาบรรณ การแบ่งแยกหน้าที่ การใช้และการควบคุมเอกสารที่ดี การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร

2. การควบคุมแบบค้นพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาด เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การยืนยันยอดการตรวจนับ การรายงาน ข้อบกพร่อง การตรวจสอบ ฯลฯ

3. การควบคุมแบบแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต

4. การควบคุมแบบสั่งเสริม (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่สั่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จโดยตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

5.4 สารสนเทศและการสื่อสาร

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารทางการเงิน และข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของ สถานศึกษาไม่ว่าเป็นข้อมูลจากแหล่งภายในหรือภายนอก ในการดำเนินการเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอ และสื่อสารให้ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่น ๆ อย่างเหมาะสมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารสนเทศนั้นในรูปแบบที่เหมาะสมและทันเวลา(คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรฐานการควบคุมภายใน,2544)

อำนาจ ชีระวนิช (2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ข้อมูลสารสนเทศ หมายถึงข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอื่นของกิจการ ทั้งจากแหล่งภายในและภายนอกกิจการ ข้อมูลสารสนเทศที่ดีต้องเป็นข้อมูลที่มีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจ มีความถูกต้อง ความเป็นปัจจุบัน และทันเวลา ผู้บริหารจะใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นปัจจัยในการตัดสินใจและการสั่งการพนักงาน ส่วนพนักงานจะใช้ข้อมูลที่ออกมาจากฝ่ายบริหารเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ในองค์กรใดจะมีข้อมูลข่าวสารที่ดีจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่จะให้ความสำคัญกับระบบการจัดการข้อมูลข่าวสารหรือไม่

ข้อมูลสารสนเทศ เป็นสิ่งจำเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคที่ผู้สามารถได้ข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วถูกต้องจะสามารถช่วงชิงโอกาสได้ก่อนผู้อื่น ข้อมูลสารสนเทศหมายความรวมถึงทั้งข้อมูลข่าวสารทางการเงินและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอื่น ๆ ที่มาจากทั้งแหล่งข้อมูลภายในและแหล่งข้อมูลภายนอกองค์กร ข้อมูลสารสนเทศมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ผู้บริหารใช้ข้อมูลสารสนเทศในการพิจารณาสั่งการและวางแผน ส่วนผู้ปฏิบัติงานใช้เพื่อเป็นเครื่องชี้แนะในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (จันทนา สาขากร , นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลปพรศรีจันเพชร ,2548,หน้า 2-9)

การสื่อสาร หมายถึง การรับและส่งข่าวสารระหว่างกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่สัมพันธ์กัน ระบบการสื่อสารที่ดีและ

มีประสิทธิภาพ ควรเป็นการสื่อสารแบบสองทาง และติดต่อระหว่างหน่วยงานอย่างทั่วถึงครบถ้วน (จันทนา สาขากร, นิพนธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลาพร ศรีจันเพชร, 2548, หน้า 2-9)

5.5 การติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผล หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานและประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายใน ที่วางไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) และการประเมินผลเป็นรายครั้ง (Separate Evaluation) ซึ่งแยกเป็นการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) เช่นการประเมินการควบคุมโดยกลุ่มผู้ปฏิบัติงานภายใน และการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ (Independent Assessment) เช่น การประเมินโดยผู้ตรวจสอบภายใน การประเมินผลการควบคุมภายในโดยผู้ตรวจสอบภายนอก เป็นต้น การดำเนินการเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีการติดตามประเมินผล โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน และการประเมินผลเป็นรายครั้งอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้ความมั่นใจว่า ระบบการควบคุมภายในที่วางไว้เพียงพอเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีการปฏิบัติจริง ข้อตรวจพบจากการตรวจสอบและการสอบทานอื่น ๆ ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา การควบคุมภายในได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรฐานการควบคุมภายใน,2544)

อุษณา ภัทรมนตรี (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การติดตามประเมินผลหมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานและประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายในที่วางไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงานหรือในระหว่างการออกแบบการควบคุมภายในและการประเมินผลเป็นรายครั้ง ซึ่งแยกเป็นการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง และการประเมินการควบคุมอย่างเป็นอิสระ

การติดตามประเมินผลเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องมีในโครงสร้างการควบคุมภายในกิจการใดที่ไม่มีการติดตามประเมินผลและการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง ไม่ถือว่ามี การควบคุมภายในที่สมบูรณ์ และการติดตามผลจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่รับผิดชอบ และผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ประเมินผลงานอิสระ (อุษณา ภัทรมนตรี, 2545)

6. ประโยชน์ของการควบคุมภายใน

ประโยชน์ของการควบคุมภายในมี 3 แนวทาง คือ(จันทนา สาขากร, นิพันธ์ เห็น โชคชัยชนะ และศิลป์พร ศรีจันเพชร,2550,หน้า 2-13)

6.1 ประโยชน์สำหรับฝ่ายบริหารระบบการควบคุมภายในที่ดีจะเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารมีความมั่นใจว่าพนักงานและลูกจ้างได้ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง รายงานที่จัดทำขึ้นถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันเวลาที่กำหนด มีการป้องกันความผิดพลาดและการทุจริตหรือการสูญหายของทรัพย์สินอย่างรัดกุม

6.2 ประโยชน์สำหรับพนักงานและลูกจ้าง ระบบการควบคุมภายในจะเป็นเครื่องชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดผู้บริหารวางไว้ เป็นเครื่องช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

6.3 ประโยชน์สำหรับผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายในผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายใน จะใช้ประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่มีการควบคุมภายในที่ดีจะช่วยให้การทำงานของผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายในรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน

1. ความหมายของรายงานการเงิน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้ให้ความหมายของรายงานทางการเงินไว้ดังนี้
มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1(2549) งบการเงิน คือ งบที่นำเสนอฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานอย่างมีแบบแผน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร หรือกล่าวโดยเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินโดยทั่วไปในภาครัฐควรมุ่งที่การให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และเพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะของหน่วยงานเกี่ยวกับทรัพยากรที่รับผิดชอบ โดย

1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา การจัดสรร และการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรทางการเงิน

2. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่หน่วยงานจัดหาเงินมาสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และบรรลุนิ
ความต้องการใช้เงินสดของหน่วยงาน

3. ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการจัดการทาง
การเงินสำหรับดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และชำระหนี้สิน ตลอดจนข้อผูกพันต่าง ๆ

4. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะการเงินของหน่วยงานและการเปลี่ยนแปลงของสถานะการเงิน

5. ให้ข้อมูลรวมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานในแง่
ต้นทุนการบริการ ประสิทธิภาพ และผลสำเร็จ

สภาวิชาชีพบัญชี (2558) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง งบการเงิน
ที่สมบูรณ์ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลง
ส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสรุปนโยบายการบัญชี
ที่สำคัญ ข้อมูลที่ให้คำอธิบายอื่น และงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวดของงวดที่นำมา
เปรียบเทียบกับงวดแรกสุด

พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เจริญเยี่ยม (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่ารายงานทางการเงิน
หมายถึง ผลผลิตของกระบวนการทางการเงินบัญชีทั้งหมด ซึ่งจัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรอง
ทั่วไป ได้แก่ งบดุล เป็นงบแสดงฐานะการเงินของบุคคลหรือกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งงบกำไร
ขาดทุน เป็นงบแสดงผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับงวดระยะเวลาหนึ่งงบกำไรสะสมเป็นงบ
แสดงยอดคงเหลือของกำไรสุทธินับแต่เริ่มกิจการภายหลังหักลดจำนวนเงินปันผลที่จ่ายออกไป
ให้แก่ผู้ถือหุ้น

ศศิวิมล มีอำพล (2551) ได้ให้ความหมาย ไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง งบการเงิน
ข้อมูลทางการเงินของกิจการ โดยนำเสนอข้อมูลทางการเงินที่มีแบบแผนเพื่อแสดงฐานะการเงินและ
รายการทางบัญชีของกิจการ โดยงบการเงินที่จัดทำขึ้นจะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะ
การเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกิจการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการ
ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจและแสดงถึงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารซึ่งได้รับความไว้วางใจให้ดูแล
ทรัพยากรของกิจการ

วันเพ็ญ วสินารมณ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึงข้อมูลทุกชนิด ที่กิจการเสนอแก่บุคคลภายนอก กิจการอาจต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก เนื่องจากกิจการ ต้องขายสินค้าและบริการ ซื้อสินค้า ต้องจัดหาเงินทุนจากบุคคลภายนอก เพื่อใช้ในการดำเนินงาน

อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์ (2560) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รายงานทางการเงินหมายถึง งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นงบกระแสเงินสด หมายถึง เหตุ ประกอบงบ งบย่อย และคำอธิบายอื่น ซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินรายงานข้อมูลทางการเงิน ได้จัดทำจากข้อมูลทางการเงินที่จัดบันทึกไว้รอบระยะเวลาหนึ่ง

จากความหมายของรายงานทางการเงินข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า รายงานทางการเงิน หมายถึง งบการเงินที่สมบูรณ์ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงิน และข้อมูลอื่น ๆ ที่สำคัญของธุรกิจ เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อผู้ใช้งบการเงิน อย่างถูกต้อง ทันเวลา เชื่อถือได้และเข้าใจได้

2. วัตถุประสงค์ของรายงานทางการเงิน

การนำเสนองบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อให้มั่นใจว่างบการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในงวดก่อน ๆ ของหน่วยงานและงบการเงินของ หน่วยงานอื่น มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ครอบคลุมถึงข้อกำหนดโดยรวมของการนำเสนอ งบการเงิน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้างและข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเนื้อหาที่ต้องแสดงในงบการเงิน ภายใต้อาคารบัญชีเกณฑ์คงค้าง(มาตรฐานบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 1,2549)

งบการเงินจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป มีเป้าหมายในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะ การเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของหน่วยงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินใน การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปนี้จัดทำขึ้นเพื่อสนองความ ต้องการข้อมูลร่วมของผู้ใช้งบการเงินทุกประเภท ซึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะได้รับข้อมูลเพื่อตอบสนอง ความต้องการส่วนตัว (มาตรฐานบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 2,2546)

วัตถุประสงค์ของการนำเสนอรายงานทางการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1(ปรับปรุง 2557) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ได้ระบุว่าการจัดทำงบการเงินขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ โดยทั่วไป เพื่อให้มั่นใจว่างบการเงินดังกล่าวจะสามารถเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในงวดก่อน ๆ

ของกิจการ และงบการเงินของกิจการอื่นนั้นหมายถึง งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งไม่อยู่ในฐานะที่จะเรียกร้องให้กิจการจัดทำรายงานที่มีการดัดแปลงตามความต้องการข้อมูลที่เหมาะสมเฉพาะเจาะจง นอกจากนี้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2557) ยังได้อธิบายวัตถุประสงค์ของการนำเสนอรายงานทางการเงินว่าให้ครอบคลุมถึงข้อกำหนดโดยรวมของการนำเสนอรายงานทางการเงิน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับโครงสร้าง และข้อกำหนดขั้นต่ำสำหรับเนื้อหาที่ต้องแสดงในงบการเงินมีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรายงานทางการเงินไว้ดังต่อไปนี้

2.1 รายงานทางการเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่สนใจในกิจการและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานทางการเงิน เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กระแสเงินสด ผลตอบแทนจากการลงทุน ความสามารถในการชำระหนี้ และทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ (พรพิศ จันทจรุทร ภัทร, 2548, หน้า 26)

2.1.1 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนและให้สินเชื่อ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผลเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินนำไปใช้โดยไม่เกิดการตัดสินใจผิดพลาดทั้งในด้านการลงทุนของธุรกิจและการให้สินเชื่อ ผู้ใช้งบการเงินกลุ่มนี้ได้แก่ ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ สถาบันการเงิน นักวิเคราะห์ที่ปรึกษาการลงทุน และผู้ลงทุน

2.1.2 ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนในปัจจุบันและอนาคต โดยข้อมูลที่นำเสนอจะต้องสามารถแสดงการเปรียบเทียบเพื่อจะช่วยประเมินความสามารถของกิจการ

2.1.3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเงินทุกรายการ เพื่อทำให้ผู้ลงทุน เจ้าหนี้และผู้ใช้งบการเงินทราบถึงความมั่นคง สภาพคล่อง ภาระผูกพัน ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ โครงสร้างทางการเงินสำหรับการประเมินสถานการณ์และวางแผนของธุรกิจในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

2.1.4 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้บริหารในการบริหารงาน รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูล เพื่อใช้สำหรับการประเมินผลการบริหาร หรือความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยการใช้ข้อมูลทางการบัญชีจากรายงานทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อทราบถึงความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหาร

2.1.5 ให้ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกั้บกิจการ รายงานทางการเงินควรเสนอข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกั้บกิจการ เช่น นโยบาย การบัญชี ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้ไ้รายงานทางการเงิน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเนื่องจากนโยบายของการบัญชีเป็นกฎเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติที่กิจการใช้ในการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ซึ่งผู้บริหารได้ใช้ดุลยพินิจแล้วในการเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกิจการนอกจากนี้ข้อมูลอื่นที่ถือว่ามีความสำคัญแต่ไม่ใช่ข้อมูลที่เป็นตัวเลขได้แก่ประวัติบริษัท รายชื่อคณะกรรมการ ที่ตั้งของกิจการ จำนวนพนักงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการรายงานทางการเงินคือการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่สนใจในกิจการและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานทางการเงิน เนื่องจากรายงานทางการเงินเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กระแสเงินสด ผลตอบแทนจากการลงทุน ความสามารถในการชำระหนี้ และทรัพยากรทางเศรษฐกิจของกิจการ

3. ประเภทของรายงานทางการเงิน

หน่วยงานภาครัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานและจะต้องจัดทำงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปส่งให้กระทรวงการคลังเพื่อจัดทำรายงานการเงินของแผ่นดินในภาพรวม ได้แก่ หน่วยงานทั้งหมดที่อยู่ในความควบคุมของรัฐบาล รวมทั้งหน่วยงานที่ดำเนินงานโดยใช้เงินทั้งหมดหรือเงินส่วนใหญ่จากเงินงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วย

1. ส่วนราชการระดับกรม หรือส่วนราชการเรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากรม
2. หน่วยงานภาครัฐลักษณะพิเศษ ได้แก่ หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การมหาชน และหน่วยงานอิสระอื่นของรัฐที่จัดตั้งโดยกฎหมายเฉพาะ รวมทั้งกองทุนเงินนอกงบประมาณ
3. รัฐวิสาหกิจ โดยในส่วนของรัฐวิสาหกิจนั้น แม้จะเป็นหน่วยงานที่อยู่ในความควบคุมของรัฐบาลแต่เนื่องจากเป็นหน่วยงานเชิงพาณิชย์ของรัฐบาล ซึ่งหลักการและนโยบายบัญชีนี้ยังไม่

ครอบคลุมถึง ในขั้นต้นนี้จึงให้นำมารวม โดยแสดงมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของรัฐวิสาหกิจเฉพาะในส่วนที่รัฐบาลเป็นเจ้าของไว้ในรายงานการเงินของแผ่นดินในภาพรวม

หน่วยงานภาครัฐ จะต้องจัดทำงบการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป (ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2,2546) ซึ่ง ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงิน
2. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
3. งบกระแสเงินสด
4. หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง การนำเสนองบการเงินได้กำหนดว่า งบการเงินฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วย (สภาวิชาชีพบัญชี,2560)

3.1 งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันสิ้นงวด เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของหน่วยงาน ณ วันสิ้นงวด ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน และส่วนทุน/สินทรัพย์สุทธิ ซึ่งทำให้ทราบถึงโครงสร้างทางการเงินขององค์กรสามารถประเมินสภาพคล่องความเสี่ยง

3.2 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ เป็นรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของหน่วยงาน สำหรับรอบระยะเวลาหนึ่ง งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจะให้รายละเอียดเกี่ยวกับรายได้ค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นข้อมูลที่ทำให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินทราบผลการดำเนินงาน

3.3 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น จะประกอบด้วยบัญชีทุนและบัญชีเดินสะพัดของหุ้นส่วน จะเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการเพิ่มทุน ถอนทุน กำไร ขาดทุน และแบ่งผลตอบแทนคืนแก่หุ้นส่วนและแสดงกำไร(ขาดทุน)สะสม เพื่อแสดงรายละเอียดของการเพิ่มขึ้นและลดลงในระหว่างปีของกำไรสะสม

3.4 งบกระแสเงินสด เป็นรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดขององค์กร สำหรับรอบระยะเวลาหนึ่ง งบกระแสเงินสด จะทำให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินทราบถึงแหล่งที่ได้มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน

3.5 หมายเหตุประกอบงบการเงิน เป็นคำอธิบายหรือรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินได้รับข้อมูลที่ควรทราบได้อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินเข้าใจรายงานทางการเงินได้ดีขึ้น และไม่ตัดสินใจผิดพลาด

3.6 งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันต้นงวด เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของหน่วยงาน ณ วันต้นงวด จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน และส่วนทุน/สินทรัพย์สุทธิ ผู้ใช้รายงานทางการเงินทราบถึงโครงสร้างทางการเงินประเมินสภาพคล่องหรือความเสี่ยง

4. คุณภาพรายงานทางการเงิน

ในการศึกษานี้ได้ประยุกต์ใช้จากกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินหากต้องการให้ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ ข้อมูลนั้นต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของสิ่งที่ต้องการนำเสนอ ประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะเพิ่มขึ้นถ้าข้อมูลนั้นเปรียบเทียบได้ พิสูจน์ยืนยันได้ ทันท่วงทีและเข้าใจได้แยกการพิจารณาคุณภาพรายงานทางการเงิน ได้ 4 ด้าน (สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ กลุ่มมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ หลักการและนโยบายบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2) ดังนี้

4.1 ความสามารถเข้าใจได้

ความสามารถเข้าใจได้ การจัดประเภท การกำหนดลักษณะ และการนำเสนอข้อมูลอย่างชัดเจนและกระชับทำให้ข้อมูลนั้นสามารถเข้าใจได้ปรากฏการณ์บางอย่างโดยลักษณะของปรากฏการณ์นั้นมีความซับซ้อนและไม่สามารถทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ การไม่รวมข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์นั้นในรายงานทางการเงินอาจทำให้ข้อมูลในรายงานทางการเงินง่ายต่อความเข้าใจ แต่รายงานทางการเงินนั้นจะไม่สมบูรณ์และอาจเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจผิด

4.2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)

ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหมายถึง ข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจสามารถทำให้ผู้ใช้ตัดสินใจแตกต่างกันไป ข้อมูลอาจสามารถทำให้การตัดสินใจแตกต่างกันไปแม้ว่าผู้ใช้บางรายเลือกที่จะไม่ใช่ประโยชน์จากข้อมูลหรือได้รับทราบข้อมูลแล้วจากแหล่งอื่นแล้วข้อมูลทางการเงินสามารถทำให้การตัดสินใจแตกต่างกันไปได้ ถ้าข้อมูลมีคุณค่าทางการพยากรณ์ คุณค่าทางการยืนยันหรือทั้ง 2 ลักษณะข้อมูลทางการเงินมีคุณค่าทางการพยากรณ์ ถ้าข้อมูลนั้นสามารถใช้เป็นข้อมูลนำเข้าสู่กระบวนการที่ผู้ใช้ใช้ในการพยากรณ์ผลลัพธ์ในอนาคต ข้อมูลทางการเงินไม่จำเป็นต้องเป็นค่าพยากรณ์หรือการคาดการณ์จึงจะถือว่ามีคุณค่าทางการพยากรณ์ ผู้ใช้ใช้ข้อมูลทางการเงินที่มี

คุณค่าทางการพยากรณ์เพื่อทำการพยากรณ์ของผู้ใช้เองข้อมูลทางการเงินมีคุณค่าทางการยืนยัน ถ้าข้อมูลนั้นให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ (การยืนยันหรือการเปลี่ยนแปลง) การประเมินในอดีต

คุณค่าทางการพยากรณ์และคุณค่าทางการยืนยันของข้อมูลทางการเงินมีความสัมพันธ์กัน ข้อมูลที่มีคุณค่าทางการพยากรณ์มักมีคุณค่าทางการยืนยันด้วย เช่น ข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันซึ่งสามารถใช้เป็นเกณฑ์สำหรับพยากรณ์รายได้ในปีต่อ ๆ ไป และยังสามารถเปรียบเทียบกับข้อมูลรายได้สำหรับปีปัจจุบันจากการพยากรณ์ที่ทำตั้งแต่ปีก่อนๆ ได้ด้วยผลของการเปรียบเทียบบดังกล่าวสามารถช่วยผู้ใช้แก้ไขและปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้ในการพยากรณ์ในอดีต

4.3 ความเชื่อถือได้ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่งข้อมูลที่เชื่อถือได้จะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ การแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่สร้างขึ้นก็ได้ ข้อมูลที่มีความเป็นกลางจะทำให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือ งบการเงินจะขาดความเป็นกลางเมื่อหน่วยงานที่เสนอรายงานให้ข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น ในการจัดทำงบการเงินหน่วยงานจะต้องใช้ความระมัดระวังในเรื่องความไม่แน่นอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการเก็บหนี้ การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น หน่วยงานอาจแสดงความไม่แน่นอนดังกล่าวโดยการเปิดเผยถึงลักษณะผลกระทบ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อมิให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป และมีให้หนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป ข้อมูลในงบการเงินที่เชื่อถือได้ต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีนัยสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ การไม่แสดงรายการบางรายการอาจทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดหรือจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด

4.4 ความสามารถเปรียบเทียบได้ (Comparability)

ความสามารถเปรียบเทียบได้หมายถึง ลักษณะเชิงคุณภาพที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถระบุและเข้าใจ ความเหมือนหรือความแตกต่างของรายการต่าง ๆ ความสามารถเปรียบเทียบได้ไม่เหมือนลักษณะ เชิงคุณภาพอื่นคือไม่สัมพันธ์กับรายการเดียว การเปรียบเทียบต้องมีอย่างน้อย

2 รายการแม้ความสม่ำเสมอจะสัมพันธ์กับความสามารถเปรียบเทียบได้แต่ไม่เหมือนกัน ความสม่ำเสมอหมายถึง การใช้วิธีเดียวกันกับรายการเดียวกันไม่ว่าจากรอบระยะเวลาถูกรอบระยะเวลาภายในกิจการที่เสนอรายงานแห่งหนึ่งหรือในรอบระยะเวลาใดรอบระยะเวลาหนึ่งระหว่างกิจการหลายแห่ง ความสามารถเปรียบเทียบได้เป็นเป้าหมาย ความสม่ำเสมอช่วยให้บรรลุเป้าหมายนั้นความสามารถเปรียบเทียบได้ไม่ใช่ความเป็นแบบแผนเดียวกัน ในการทำให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งที่เหมือนกันต้องดูเหมือนกันและสิ่งที่แตกต่างกันต้องดูแตกต่างกัน ความสามารถเปรียบเทียบได้ของข้อมูลทางการเงินไม่ได้เพิ่มขึ้นด้วยการทำให้สิ่งที่ไม่เหมือนกันดูเหมือนกันหรือการทำให้สิ่งเหมือนกันดูแตกต่างกันการตัดสินใจของผู้ใช้เกี่ยวข้องกับการเลือกระหว่างทางเลือกต่าง ๆ เช่น การขายหรือถือเงินลงทุนหรือการลงทุนในกิจการแห่งหนึ่งหรืออีกแห่ง ดังนั้น ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการที่เสนอรายงานจะมีประโยชน์มากขึ้นหากข้อมูลนั้นสามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันเกี่ยวกับกิจการอื่นและสามารถเปรียบเทียบได้กับข้อมูลที่คล้ายกันเกี่ยวกับกิจการเดียวกันนั้นสำหรับรอบระยะเวลาอื่นหรือ ณ วันที่อื่น

สรุปได้ว่า รายงานทางการเงินให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจของกิจการที่เสนอรายงานหากต้องการให้ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์ ข้อมูลนั้นต้องความสามารถเข้าใจได้เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้ และประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะเพิ่มขึ้นถ้าข้อมูลนั้นเปรียบเทียบได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อภิญา เป็นสูงเนิน (2551) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการควบคุมภายในกรณีศึกษาสหกรณ์โคนมในจังหวัดนครราชสีมา ผลงานวิจัยพบว่า ระบบการควบคุมภายในอาจไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการควบคุมภายใน ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ หัวหน้าฝ่ายบัญชีส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานไม่เกิน 5 ปี เป็นสาเหตุทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในแตกต่างกัน

กมลวรรณ พุฒชาติ (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมภายใน โดย การประเมินตนเอง (Control Self-Assessment :CSA)ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่าพนักงานที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO แตกต่าง กันในด้านการประเมินความเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุวินชา การพัคชี (2555) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ปัจจัย ประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ประสบการณ์ทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในตาม แนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและ ประเมินผล (2) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา มีผลต่อ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยอายุและประสบการณ์การทำงานมีผลต่อคุณภาพของรายงาน ปริมาณของงาน เวลา วิธีการและค่าใช้จ่าย ส่วนระดับการศึกษา มีผลต่อคุณภาพของงานและ ปริมาณของงาน (3) ปัจจัยการบริหาร ด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมิน ความเสี่ยงในภาพรวมที่ระดับปานกลาง (4) ปัจจัยการบริหารด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านคุณภาพของงาน และ ปริมาณงานในภาพรวมที่ระดับต่ำ (5) ประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวความคิดของ COSO ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการ ดำเนินงานด้านคุณภาพของงาน และปริมาณของงาน ในภาพรวมระดับปานกลาง

จุฬาลักษณ์ ฟองมูล (2554) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีต่อความสัมพันธ์ ระหว่างประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามมาตรา 404 ของกฎหมายซาเบนส์ออกซ์เลย์กับ คุณภาพรายงานทางการเงิน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ที่สังกัดสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งในประเทศไทย รวมจำนวน 150 คน และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต และ นำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา รวมถึงทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชี มีความเห็นว่ากิจการที่มี การนำมาตรา 404 ของกฎหมายซาเบนส์ออกซ์เลย์มาปฏิบัตินั้น จะมีประสิทธิผลของการควบคุม

ภายในอยู่ในระดับมาก ในส่วนของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามมาตรา 404 ของกฎหมายซาเบนส์ออกซ์เลย์ กับคุณภาพรายงานทางการเงิน พบว่าประสิทธิผลการควบคุมภายในตามมาตรา 404 ของกฎหมายซาเบนส์ออกซ์เลย์ซึ่งประกอบด้วย 5 ปัจจัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามและประเมินผล พบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับคุณภาพรายงานทางการเงิน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า หากกิจการมีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้รายงานทางการเงินของกิจการนั้นมีคุณภาพสูงตามไปด้วย

สุวินชา การพัคซี (2555) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ประสบการณ์ทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและประเมินผล (2) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยอายุและประสบการณ์การทำงานมีผลต่อคุณภาพของรายงานปริมาณของงาน เวลา วิธีการและค่าใช้จ่าย ส่วนระดับการศึกษา มีผลต่อคุณภาพของงานและปริมาณของงาน (3) ปัจจัยการบริหาร ด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยงในภาพรวมที่ระดับปานกลาง (4) ปัจจัยการบริหารด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านคุณภาพของงาน และปริมาณงานในภาพรวมที่ระดับต่ำ (5) ประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวความคิดของ COSO ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านคุณภาพของงาน และปริมาณของงาน ในภาพรวมระดับปานกลาง

ชญชา อาชามาส (2555) ระดับความมีประสิทธิภาพการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศการประปานครหลวงอยู่ในระดับมากทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในระบบสารสนเทศ ประกอบไปด้วย 7 ปัจจัย ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการกำกับนโยบายและการวางแผนองค์กร ปัจจัยด้านโครงสร้างการวางแผน ปัจจัยด้านการจัดการ ปัจจัยด้านความพร้อม การให้บริการ

และการติดตามผลสารสนเทศ ปัจจัยด้านการสนับสนุนด้านคอมพิวเตอร์ ปัจจัยด้านคณะกรรมการกำกับดูแล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

พรทิพย์ ภูถิ่ถ้วน (2555) ได้ศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 170 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ F-Test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินงาน และทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงาน ปริมาณการดำเนินงาน และทุนดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$) หัวหน้าฝ่ายบัญชีสหกรณ์การเกษตร ที่มีจำนวนพนักงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจแตกต่างกัน ($p > 0.05$) ดังนั้น สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้รับการพัฒนาทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการสามารถนำไปใช้บริหารจัดการสหกรณ์ ได้ทันกาล ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกและบุคคลภายนอกเกิดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์ มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุวินชา การพัคชี และ นพัชกร ทองเรื่อนดี (2555) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน ของสถานประกอบการในเขตสายไหมกรุงเทพมหานคร (ศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ตามแนวคิดของ COSO ศึกษาปัจจัยการประเมินประสิทธิภาพตามรูปแบบ CIPP Model ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ตามแนวคิดของ COSO และศึกษาปัจจัยการประเมินประสิทธิภาพตามรูปแบบ CIPP Model ที่มีความสัมพันธ์ กับ

ประสิทธิภาพการระบบควบคุมภายใน ตามแนวคิดของ COSO กลุ่มประชากรได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,120 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test (One-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ Pearson Simple Correlation ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและการประเมินผล (2) ปัจจัยการประเมินประสิทธิภาพตามรูปแบบ CIPP Model ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการมีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการจัดกิจกรรมการควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามและการประเมินผล (3) ปัจจัยการประเมินประสิทธิภาพตามรูปแบบ CIPP Model ด้านปัจจัยนำเข้า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ด้านการประเมินความเสี่ยงในภาพรวมที่ระดับปานกลาง (4) ปัจจัยการประเมินประสิทธิภาพตามรูปแบบ CIPP Model ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ในภาพรวมที่ระดับมาก

ปิยพร บรรดาศักดิ์ (2555) ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ระบบการควบคุมภายในตามแนว COSO ด้านรายรับ - รายจ่าย กรณีศึกษากองทุนสุขภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อทราบระบบการควบคุมภายในด้านรายรับ - รายจ่าย เพื่อสามารถเสนอแนะแนวทางการควบคุมภายในด้านรายรับ - รายจ่ายที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการดำเนินงานข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของกองทุน โดยจัดทำแบบสอบถาม เก็บตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 58 คน และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากโครงสร้างการบริหารงานของกองทุนสุขภาพ และจากการรวบรวมข้อมูลจากคู่มือที่เกี่ยวข้องกับระบบงานระเบียบ คำสั่งข้อกำหนด และหนังสือ เอกสารแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายใน เพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้จากการศึกษาระบบการควบคุมภายในตามแนว

COSO ด้านรายรับ – รายงานกรณีศึกษากองทุนสุขภาพ ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์เพียงพอแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรดำเนินการจัดทำข้อกำหนดด้านจริยธรรม (Code of Ethic) สำหรับผู้บริหารและพนักงาน และจัดให้มีข้อกำหนดห้ามปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษร ด้านการประเมินความเสี่ยง ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงสำหรับระบบงานต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ระบบแผนงานและงบประมาณ ระบบการเงิน ระบบพัสดุ เป็นต้น ด้านกิจกรรมการควบคุมระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์เพียงพอแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรพัฒนาการแบ่งแยกหน้าที่งานเพื่อการควบคุมภายในอย่างเหมาะสมและข้อกำหนดเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ พร้อมบทลงโทษเป็นลายลักษณ์อักษรด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์เพียงพอแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ การสื่อสารทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุม เพื่อให้พนักงานทุกระดับได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นรวมถึงยังไม่มีแผนฟื้นฟูระบบ (Disaster Recovery Plan) และแผนฉุกเฉิน (Contingency Plan) สำหรับระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายส่วนด้านการติดตามและประเมินผล ระดับการควบคุมอยู่ในเกณฑ์เพียงพอแต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ประเด็นการควบคุมที่ยังไม่มีความเหมาะสม คือ ควรจัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างแผนงานที่วางไว้กับการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง และกำหนดให้มีการประเมินผลการควบคุมภายในด้านการเงินอย่างเพียงพอและเป็นลายลักษณ์อักษร

ประภาศรี เหลือถนอม (2557) ได้ศึกษา ผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าฝ่ายบัญชีของสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 126 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ F-test การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าฝ่ายบัญชีของสหกรณ์ที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีกระบวนการจัดทำบัญชีโดยรวม ด้านการจดบันทึก และด้านการสรุปผล แตกต่างกันหัวหน้าฝ่ายบัญชีของสหกรณ์ที่มีทุน

ในการดำเนินงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพรายงานทางการเงินโดยรวม แตกต่างกัน ดังนั้น สหกรณ์ต้องพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดทำบัญชีและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านข้อมูลทางการเงินมากขึ้น โดยหัวหน้าฝ่ายบัญชีของสหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางและวางแผนกระบวนการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ให้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพตามนโยบายของกรมบัญชีกลาง รวมถึงปรับปรุงด้านการให้บริการของนักบัญชีสหกรณ์ ให้สามารถตอบสนองความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความเข้มแข็งแก่สหกรณ์ในการแข่งขันกับธุรกิจเอกชนอื่น ได้ ซึ่งจะส่งผลให้สหกรณ์มีความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ถาวร พรามไทย(2558) ได้ศึกษาผลกระทบผลกระทบบของการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตรวจสอบภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 236 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณผลการวิจัยพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในสถานศึกษามีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในโดยรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการติดตามผล ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านการรับรองคุณภาพ และด้านการรายงานการติดตามผลและผู้ตรวจสอบภายในสถานศึกษา มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพข้อมูลทางบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้านความเชื่อถือได้และด้านการเปรียบเทียบกัน โดยสรุปการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพข้อมูลทางบัญชี ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรสนับสนุนระบบการประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างระบบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรับรองคุณภาพการปฏิบัติงานของแต่ละแผนกหรือฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะฝ่ายการเงินและบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานข้อมูลทางบัญชีเกิดประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และควรส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรายงานการติดตามผล เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและครบถ้วนต่อไป

สุวินชา การพัคซี (2555) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ประสบการณ์ทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การติดตามและประเมินผล (2) ปัจจัยประชากรศาสตร์ ด้านอายุ ประสบการณ์การทำงานและระดับการศึกษา มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยอายุและประสบการณ์การทำงานมีผลต่อคุณภาพของรายงานปริมาณของงาน เวลา วิธีการและค่าใช้จ่าย ส่วนระดับการศึกษา มีผลต่อคุณภาพของงานและปริมาณของงาน (3) ปัจจัยการบริหาร ด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO ในด้านการประเมินความเสี่ยงในภาพรวมทั้งระดับปานกลาง (4) ปัจจัยการบริหารด้านความพร้อมของบุคลากรและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านคุณภาพของงาน และปริมาณงานในภาพรวมทั้งระดับต่ำ (5) ประสิทธิภาพการควบคุมภายในตามแนวความคิดของ COSO ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านคุณภาพของงาน และปริมาณของงาน ในภาพรวมทั้งระดับปานกลาง

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Naseri และ Nuseiben (2546) ได้ศึกษา คุณภาพรายงานการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ซาอุดีอาระเบีย พบว่า การเปรียบเทียบขอบเขตของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ ก่อนและหลังการจัดตั้งองค์การวิชาชีพบัญชี (Saudi Organization of Certified Public Accountants : SOPA) โดยจำแนกการเปิดเผยข้อมูลออกเป็น 3 ระดับประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูลโดยข้อกำหนด การเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจและการเปิดเผยข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดหรือตามระเบียบข้อบังคับ ซึ่งบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ซาอุดีอาระเบียให้ความสำคัญและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ปรากฏในรายงานการเงินเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้รายงานการเงินเนื่องจากผู้รั้งรายงานการเงินต้องการรับข้อมูลในรายงานงบการเงินที่มีคุณภาพเพื่อประกอบการตัดสินใจ และคาดการณ์แนวโน้มทางเศรษฐกิจในอนาคตและให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลโดยมีข้อกำหนดเป็นส่วนใหญ่ยกเว้นการไฟฟ้าส่วนด้านการเปิดเผยข้อมูลโดย

สมัครใจ ได้ให้ความสำคัญในระดับต่ำ ดังนั้นการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพในประเทศซาอุดีอาระเบีย มีผลกระทบเพียงเล็กน้อยต่อการจัดทำรายงานประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์

Amudo และ Inanga (2552) ได้ศึกษา การประเมินผลระบบการควบคุมภายใน กรณีศึกษา จากยูกันดา พบว่า ระบบการควบคุมภายในเป็นปัจจัยที่ทั่วโลกเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาจเกิดจากการหนี โกงทางการเงิน การรายงานทางบัญชีที่คลาดเคลื่อน ที่ถือว่าเป็นเรื่องอื้อฉาวทั้งประเทศ ที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา วิธีการป้องกันปัญหาที่จำเป็นนั้นจะต้องให้ความสำคัญและประเมินระบบการควบคุมภายในตามโครงสร้างขององค์กรที่กำหนดไว้เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีกิจกรรมควบคุมการดำเนินการให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้การวิจัยดังกล่าวได้ศึกษาในประเทศสมาชิกภูมิภาค RMES ของธนาคารแอฟริกา รูปจำกัด โดยมุ่งเน้นที่ยูกันดาในแอฟริกาตะวันออก ผลการวิจัยนี้เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการควบคุมภายในของระบบการควบคุมภายใน โดยมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการควบคุมภายในในแต่ละ โครงการและกิจกรรมทุกกิจกรรมในการดำเนินงานเพื่อให้มีระบบการทำงานที่ดี บรรลุเป้าหมายขององค์กร และจะต้องมีการติดตามประเมินผลการควบคุมอย่างต่อเนื่องต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการศึกษา

รูปแบบของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในกับคุณภาพรายงานทางการเงินด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ของหน่วยงานภาครัฐในมุมมองเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 3,296 คน (คำสั่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, ที่ 177/2561 ลงวันที่ 7 มิถุนายน 2561)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน 356 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

E = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

แทนค่า

$$N = 3,296$$

$$E = 0.05$$

$$n = \frac{3,296}{1+3,296(0.05)^2}$$

$$n = 356$$

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน 356 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วยด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมจำนวน 5 ข้อ ด้านประเมินความเสี่ยงจำนวน 5 ข้อ ด้านกิจกรรมการควบคุม จำนวน 5 ข้อด้านสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ และด้านการติดตามและประเมินผล จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 25 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งประกอบด้วย ด้านความสามารถเข้าใจได้ จำนวน 5 ข้อ ด้านความเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ด้านความเชื่อมั่นถือได้ จำนวน 5 ข้อ และด้านความสามารถ เปรียบเทียบได้ จำนวน 5 รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับร่าง โดยส่งแบบสอบถามฉบับร่าง ไปยังผู้เชี่ยวชาญ ปกติแล้วจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปในการตรวจสอบโดย ให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้ (ธีรชาติ ชรรวมวงศ์, 2551)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีความเที่ยงตรง ใช้ได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

2. ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญไปทำการทดสอบ (Pre-test) จำนวน 53 ชุดกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน 53 คนแรก

3. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminate Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งประสิทธิภาพการควบคุมภายในทางการบัญชีได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.559-0.803 (ภาคผนวก ก) คุณภาพรายงานทางการเงิน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.575-0.811 (ภาคผนวก ก)

4. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งประสิทธิภาพการควบคุมภายในมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.696-0.804 (ภาคผนวก ก) คุณภาพรายงานทางการเงินมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.699-0.811 (ภาคผนวก ก)

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2544) ได้กล่าวว่าการประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของเครื่องมือที่มีค่ามากกว่า 0.5 ถือว่าใช้ได้ อย่างไรก็ตามได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา การแปลความหมายระดับความเล็ง

มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	น้อย
ต่ำกว่า .4	ไม่สามารถรับได้

เมื่อตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามผ่านเกณฑ์แล้ว นำแบบสอบถามฉบับร่างไปสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์, Line ถึงเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 356 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อครบกำหนดได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา จำนวน 283 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 4 ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบกลับคืน จำนวน 283 ฉบับ ซึ่งมีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 283 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 80 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด และนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 และ 3 การวิเคราะห์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน และคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณานำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุป ผลการดำเนินการวิจัย ซึ่งกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.0 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การทดสอบผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminate Power) โดยใช้

เทคนิค Item – total Correlations

2.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability of Test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบคุณลักษณะตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยใช้ Variance Inflation Factors (VIFs)

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ จำนวน ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 และ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในและการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ ค่า Tolerance และค่า VIF (Variance inflation factor)

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ สถิติอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไว้ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	สถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ (t-Distribution)
F	แทน	สถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ (F-Distribution)
Sig	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significant)
R ²	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ จำนวนความถี่และร้อยละ สามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	83	29.33
	หญิง	200	70.67
	รวม	283	100.00
2. อายุ	น้อยกว่า 25 ปี	32	11.31
	25 - 35 ปี	187	66.08
	36 - 45 ปี	55	19.43
	มากกว่า 45 ปี	9	3.18
	รวม	283	100.00
3. สถานภาพ	โสด	158	55.83
	สมรส	125	44.17
	รวม	283	100.00
4. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	110	38.87
	ปริญญาตรี	173	61.13
	รวม	283	100.00
5. ประสบการณ์ทำงาน	น้อยกว่า 2 ปี	31	10.95
	2 – 5 ปี	157	55.48
	6 – 10 ปี	67	23.67
	มากกว่า 10 ปี	28	9.89
	รวม	283	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ต่ำกว่า 25,000	105	37.10
	25,000-30,000	129	45.59
	30,001-35,000	30	10.60
	มากกว่า 35,000	19	6.71
รวม	283	100.00	
7. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน	ชำนาญการ	121	42.76
	ปฏิบัติการ	138	48.76
	พนักงานสมทบ	24	8.48
	รวม	283	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.67) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 29.33)

ด้านระดับอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับอายุ 25 - 35 ปี (ร้อยละ 66.08) รองลงมา 36 - 45 ปี (ร้อยละ 19.43) น้อยกว่า 25 ปี (ร้อยละ 11.31)

ด้านสถานภาพการสมรส ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 55.83) รองลงมามีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 44.17)

ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 61.13) รองลงมาคือระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 38.87)

ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 – 5 ปี (ร้อยละ 55.48) รองลงมา 6-10 ปี (ร้อยละ 23.67) น้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 10.95) และมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 9.89)

ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-30,000 (ร้อยละ 45.59) รองลงมา น้อยกว่า 25,000 (ร้อยละ 37.10) 30,001-35,000 (ร้อยละ 10.00) มากกว่า 35,000 (ร้อยละ 6.71)

ด้านระดับตำแหน่งในการทำงาน เดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งนักวิชาการ
ปฏิบัติการ (ร้อยละ 48.76) นักวิชาการชำนาญการ (ร้อยละ 42.76) ตำแหน่งพนักงานสมทบ (ร้อยละ 8.48)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน โดยใช้สถิติเชิง
พรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสามารถแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม			
1. หน่วยงานให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์เป้าหมายกลยุทธ์การดำเนินงานไว้เป็น ลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ทราบทั่วกัน	3.85	0.66	มาก
2. หน่วยงานเสริมสร้างความซื่อสัตย์จรรยาบรรณ ให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง โดยจัดทำ นโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติหรือ ข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีการดำเนินการตาม ควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตาม นโยบาย วิธี ปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ ดังกล่าว	3.73	0.78	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. จัดให้มีโครงสร้างหน่วยงาน สายงานการบังคับบัญชาการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นลายลักษณ์อักษร ใ้ไว้อย่างชัดเจนและมีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบ รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมายจากหัวหน้างาน	3.79	0.79	มาก
4. หน่วยงานได้จัดให้มีส่งเสริมพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.61	0.66	มาก
5. หน่วยงานได้จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายในที่มีอิสระในการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลความถูกต้องเหมาะสมมีการกำกับดูแล การปฏิบัติงานภายในหน่วยงานให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง	3.62	0.70	มาก
โดยรวม	3.76	0.51	มาก
ด้านการประเมินความเสี่ยง			
6. หน่วยงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานในแผนประจำปีตามภารกิจหลักอย่างชัดเจนสามารถวัดผลได้และเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน	3.66	0.73	มาก
7. หน่วยงานจัดให้มีการระบุความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความล้มเหลวของระบบการควบคุมภายใน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างเป็นผู้มีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยความเสี่ยงนั้น ๆ	3.43	0.89	ปานกลาง

ตารางที่ 2 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
8. หน่วยงานมีการระบุความเสี่ยงวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงจากภายนอกและภายใน	3.17	0.78	ปานกลาง
9. หน่วยงานมีการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง มีการแจ้งมาตรการป้องกันและอธิบายถึงวิธีการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงโดยมีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรโดยให้ทราบทั่วกัน	3.39	0.95	ปานกลาง
10. แนวทางในการบริหารและการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีความชัดเจน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงสามารถปฏิบัติได้จริง และมีการติดตามผลการปฏิบัติ	3.14	0.92	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.58	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมการควบคุม			
11. หน่วยงานได้กำหนดกิจกรรมการควบคุมขึ้น แต่แต่ละส่วนงานตามวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยงและได้แจ้งให้บุคลากรภายในหน่วยงานทราบเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งประเมินต้นทุนกิจกรรมการควบคุมและผลประโยชน์ที่จะได้รับ	3.28	0.90	ปานกลาง
12. หน่วยงานมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	3.75	0.78	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
13. หน่วยงานมีการจัดทำเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ตามระบบการควบคุมภายในกำหนดไว้ เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่ต้องลงบัญชีได้ผ่านการบันทึกบัญชี โดยข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ และได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในเอกสาร รวมถึงมีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สิน อย่างรัดกุมและเพียงพอ	3.78	0.68	มาก
14. หน่วยงานมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้ สมบูรณ์เพียงพอสำหรับระบบงานที่มีความสำคัญ รวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร	3.51	0.76	มาก
15. หน่วยงานมีการติดตามและตรวจสอบให้การ ดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรม อย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนใน เรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อน โดยอาศัยอำนาจ หน้าที่และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่ง	3.63	0.71	มาก
โดยรวม	3.60	0.50	มาก
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร			
16. หน่วยงานจัดให้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และมีการนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำรายงานเพื่อการ บริหารดำเนินงานประจำวันและสนับสนุนการ ตัดสินใจของฝ่ายบริหาร	3.70	0.63	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
17. หน่วยงานมีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีไว้ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	3.85	0.77	มาก
18. หน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสาร ประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	3.68	0.59	มาก
19. หน่วยงานมีการรายงานข้อมูลที่จำเป็นทั้งจาก ภายในและภายนอกให้กับผู้บริหารทุกระดับ และมีการจัดช่องทางสื่อสารที่เพียงพอและเหมาะสม รวมถึงมีการสื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานทุกคน ทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการ ควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุม ภายในและแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน	3.59	0.66	มาก
20. ข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละระบบงานได้นำมาบันทึกในระบบสารสนเทศและมีการนำข้อมูล ในแต่ละระบบมาใช้ เพื่อทำรายงานเสนอผู้บริหาร หรือใช้ในการตรวจสอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.73	0.76	มาก
โดยรวม	3.71	0.45	มาก
ด้านการติดตามและประเมินผล			
21. หน่วยงานมีการเปรียบเทียบแผนและผลการ ดำเนินงาน และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ	3.63	0.69	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
22. หน่วยงานมีการปรับปรุงดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลาหากเกิดตรวจพบความผิดพลาดหรือมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงาน	3.53	0.69	มาก
23. มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและภายนอก	3.45	0.71	ปานกลาง
24. หน่วยงานจัดให้มีการรายงานโดยทันทีในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริตการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ	3.43	0.94	ปานกลาง
25. การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการ การควบคุมภายในของหน่วยงาน	3.58	0.69	มาก
โดยรวม	3.52	0.53	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายในพบว่า

ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน จัดให้มีกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์เป้าหมายกลยุทธ์การดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ทราบทั่วกัน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่ให้ความสำคัญในการจัดให้มีโครงสร้างหน่วยงาน สายงาน การบังคับบัญชาการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจนและมีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบ รวมถึงมี

การติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมายจากหัวหน้างานและผู้บริหารในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) และเสริมสร้างความซื่อสัตย์จรรยาบรรณให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง โดยจัดทำนโยบาย วัตถุประสงค์ หรือระเบียบปฏิบัติหรือข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีการดำเนินการตามควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตาม นโยบาย วัตถุประสงค์ หรือระเบียบปฏิบัติ ดังกล่าวในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73)

ด้านการประเมินความเสี่ยง โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การดำเนินงานด้านจัดการความเสี่ยงในแผนตามภารกิจหลักอย่างชัดเจนสามารถวัดผลได้และเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกันในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการระบุความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความล้มเหลวของระบบการควบคุมภายใน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เป็นผู้มีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยความเสี่ยงนั้น ๆ ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.43)

ด้านกิจกรรมการควบคุม โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการจัดทำเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ตามระบบการควบคุมภายในกำหนดไว้เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่ต้องลงบัญชีได้ผ่านการบันทึกบัญชีโดยข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในเอกสาร รวมถึงมีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่กำหนดให้มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82)

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.71) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) และเห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่ข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละระบบงานได้นำมาบันทึกในระบบสารสนเทศและมีการนำข้อมูลในแต่ละระบบมาใช้ เพื่อทำรายงานเสนอ

ผู้บริหารหรือใช้ในการตรวจสอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและมีการนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำรายงานเพื่อการบริหารดำเนินงานประจำวันและสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70)

ด้านการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63) และเห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการ การควบคุมภายในของหน่วยงาน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการปรับปรุงดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลาหากเกิดตรวจพบความผิดพลาดหรือมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงานในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสามารถแสดงเป็นตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความเข้าใจได้			
1. มีการจัดทำรูปแบบของงบการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดง่ายต่อการทำความเข้าใจ	3.84	0.71	มาก
2. มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ	3.76	0.61	มาก
3. หน่วยงานมีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการครบถ้วน และเพียงพอ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินทางการเงินเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน	3.60	0.61	มาก
4. หน่วยงานสามารถจัดทำรายงานทางการเงินโดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจในข้อมูลที่น่าเสนอ	3.64	0.65	มาก
5. รายงานทางการเงินมีการจัดประเภทรายการที่ง่ายต่อความเข้าใจผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.65	0.64	มาก
โดยรวม	3.70	0.43	มาก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ			
6. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ	3.56	0.56	มาก
7. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงินสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถพยากรณ์สถานการณ์ในปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.52	0.63	มาก
8. หน่วยงานสามารถนำเสนอรายงานทางการเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสามารถตรวจสอบได้	3.53	0.67	มาก
9. หน่วยงานได้จัดทำกรรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.67	0.68	มาก
10. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถช่วยให้ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี	3.61	0.71	มาก
โดยรวม	3.58	0.49	มาก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความเชื่อถือได้			
11. มีการนำเสนอข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และแสดงรายการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง	3.51	0.58	ปานกลาง
12. มีการแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว	3.54	0.71	มาก
13. รายงานทางการเงินไม่เป็นข้อมูลที่ผิดพลาดทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น	3.58	0.72	มาก
14. ข้อมูลที่ประกอบในรายงานการเงินของกิจการมีหลักฐานประกอบอย่างชัดเจน ปราศจากการละเลย และยกเว้นการบันทึกรายการที่สำคัญ	3.39	0.73	ปานกลาง
15. รายงานทางการเงินของหน่วยงาน มีความถูกต้องครบถ้วน ตามหลักการบัญชี	3.48	0.57	ปานกลาง
โดยรวม	3.51	0.44	มาก

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้			
16. มีการปฏิบัติทางการบัญชีถูกต้องตรงตามหลัก การบัญชีที่รับรองทั่วไปเกี่ยวกับการเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีที่สำคัญเพื่อให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้	3.57	0.70	มาก
17. หน่วยงานมีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับหน่วยงานอื่นและสามารถนำไปเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง	3.58	0.74	มาก
18. มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน ที่ผ่านมา	3.50	0.74	ปานกลาง
19. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถแสดงข้อมูลเปรียบเทียบกันได้แม้อยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน	3.59	0.78	มาก
20. รายงานทางการเงินของหน่วยงานมีรูปแบบที่สอดคล้องใกล้เคียงกันทุกปี และมีรูปแบบใกล้เคียงกับหน่วยงานอื่น	3.75	0.68	มาก
โดยรวม	3.60	0.48	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงินพบว่า

ด้านความเข้าใจได้โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ จัดทำรูปแบบของงบการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐาน ที่กำหนดง่ายต่อการทำความเข้าใจ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84) รองลงมาคือเห็นด้วยกับการเปิดเผย นโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินได้ทราบข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ

ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) และเห็นด้วยว่าการจัดทำ รายงานทางการเงินมีการจัดประเภทรายการ ที่ง่ายต่อความเข้าใจผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65)

ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจโดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็น ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูล อย่างเพียงพอช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) และเห็นด้วยว่ารายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถช่วยให้ ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61) รองลงมา คือเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่มีการรายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงาน ทางการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถทราบถึงเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในอดีต ได้อย่างถูกต้องแม่นยำในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)

ด้านความเชื่อถือได้โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่มีรายงานทางการเงินไม่เป็น ข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) รองลงมาคือเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีการแสดง รายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตาม รูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54)

ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็น ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่ข้อมูลทาง รายงานทางการเงินของหน่วยงานมีรูปแบบที่สอดคล้องใกล้เคียงกันทุกปี และมีรูปแบบใกล้เคียงกับ หน่วยงานอื่นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมาคือเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่ข้อมูลในงบการเงินนั้นสามารถแสดงข้อมูลเปรียบเทียบกันได้แม้อยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) และเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่ข้อมูลในงบการเงินนั้น มีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับหน่วยงานอื่น และสามารถนำไปเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58)

ตอนที่ 4 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ ค่า Tolerance และค่า VIF (Variance inflation factor)

ในการทดสอบความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรอิสระตามกรอบแนวคิด ผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบ คือหาค่าความทนทาน (Tolerance) และหาค่า Variance Inflation Factor (VIF) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4 ค่า Tolerance และ ค่า VIF

ตัวแปรอิสระ	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
สภาพแวดล้อมของการควบคุม	0.730	1.371
การประเมินความเสี่ยง	0.642	1.559
กิจกรรมการควบคุม	0.431	2.343
สารสนเทศและการสื่อสาร	0.432	2.337
การติดตามและประเมินผล	0.531	1.884

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามและประเมินผล มีค่า Tolerance ระหว่าง 0.431-0.730 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ต้องมากกว่า 0.1 ส่วน VIF มีค่าระหว่าง 1.371-2.343 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร ไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูงเกินไป ทำให้ไม่เกิดปัญหาเนื่องจากความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระ มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ

การทดสอบประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ถ้าผลการทดสอบได้ค่าระดับนัยสำคัญที่คำนวณได้น้อยกว่า ค่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมติฐาน ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

สมมติฐานข้อที่ 2 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

สมมติฐานข้อที่ 4 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

สมมติฐานข้อที่ 5 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

สมการการทดสอบสมมติฐานสมการที่ 1

$$FRQ = \beta_1 CON + \beta_2 RIS + \beta_3 ACT + \beta_4 INF + \beta_5 MON \dots\dots (1)$$

FRQ หมายถึง คุณภาพรายงานทางการเงิน

β_i หมายถึง สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรแต่ละตัว

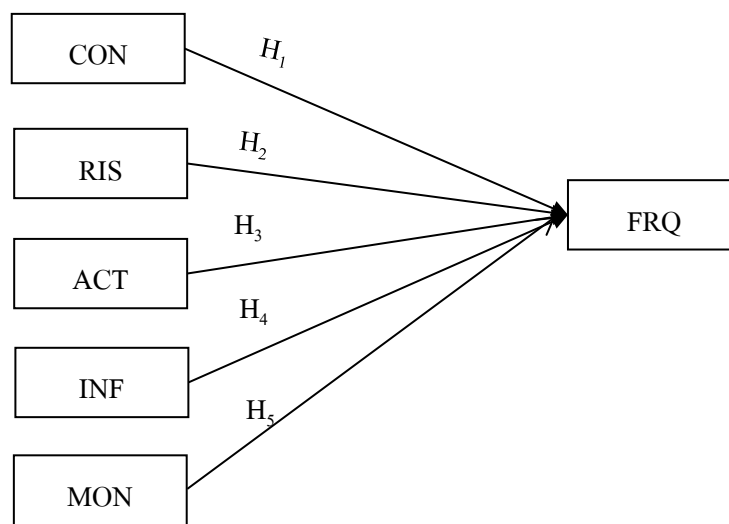
CON หมายถึง สภาพแวดล้อมการควบคุม

RIS หมายถึง การประเมินความเสี่ยง

ACT หมายถึง กิจกรรมการควบคุม

INF หมายถึง สารสนเทศและการสื่อสาร

MON หมายถึง การติดตามและประเมินผล

ภาพประกอบที่ 2 แบบจำลองสมมติฐานแบบที่ 1

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุ ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

Variable	Standardized Coefficients	t- value	Sig
สภาพแวดล้อมของการควบคุม	.247	5.519	.000*
การประเมินความเสี่ยง	.097	2.021	.044*
กิจกรรมการควบคุม	.131	2.166	.031*
สารสนเทศและการสื่อสาร	.265	4.386	.000*
การติดตามและประเมินผล	.233	4.380	.000*

หมายเหตุ: n = 283, $R^2 = 0.596$ F = 84.105 Sig = 0.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

$$1) \text{FRQ} = 0.000* \text{CON} + 0.044* \text{RIS} + 0.031* \text{ACT} + 0.000* \text{INF} + 0.000* \text{MON} \dots\dots\dots(1)$$

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.596 หมายถึง ตัวแปรต้นทั้งหมดสามารถอธิบายการใช้งานได้ 59.60% จากแบบจำลองการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมมติฐานที่ 1 ถึง 5 ได้รับการสนับสนุนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ (Sig < 0.05)

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ด้านกิจกรรมการควบคุม ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสารและ ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ คุณภาพรายงานทางการเงิน

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพ รายงานทางการเงินในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	สรุปผลการทดสอบ สมมติฐาน
H1 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน
H2 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน
H3 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน
H4 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน
H5 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน	ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ในด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุมด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการติดตามและประเมินผล ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ทำการศึกษาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 356 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้รับการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 283 ฉบับ ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการส่งเสริมการพัฒนาและการปรับปรุงการควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หากหน่วยงานมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้รายงานทางการเงินของหน่วยงานนั้นมีคุณภาพสูงตามไปด้วย

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน และตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาตามกรอบแนวความคิด

โดยผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

1) ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.67) รองลงมาเป็นเพศชาย (ร้อยละ 29.33) 2) ด้านระดับอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับอายุ 25 - 35 ปี (ร้อยละ 66.08) รองลงมา 36 - 45 ปี (ร้อยละ 19.43) น้อยกว่า 25 ปี (ร้อยละ 11.31) 3) ด้านสถานภาพการสมรส ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด (ร้อยละ 55.83) รองลงนามีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 44.17) 4) ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 61.13) รองลงมาคือระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 38.87) 5) ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 – 5 ปี (ร้อยละ 55.48) รองลงมา 6-10 ปี (ร้อยละ 23.67) น้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 10.95) และมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 9.89) 6) ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001-30,000 (ร้อยละ 45.59) รองลงมา น้อยกว่า 25,000 (ร้อยละ 37.10) 30,001-35,000 (ร้อยละ 10.00) มากกว่า 35,000 (ร้อยละ 6.71) 7) ด้านระดับตำแหน่งในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งนักวิชาการปฏิบัติการ (ร้อยละ 48.76) นักวิชาการชำนาญการ (ร้อยละ 42.76) ตำแหน่งพนักงานสมทบ (ร้อยละ 8.48)

ตอนที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการควบคุมภายใน 1) ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน จัดให้มีกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์เป้าหมายกลยุทธ์การดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ทราบทั่วกัน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่ให้ความสำคัญในการจัดให้มีโครงสร้างหน่วยงาน สายงานการบังคับบัญชาการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจนและมีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบ รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมายจากหัวหน้างานและผู้บริหารในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) และเสริมสร้างความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์ธรรมให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง โดยจัดทำนโยบาย วัตถุประสงค์ หรือระเบียบปฏิบัติหรือข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีการดำเนินการตามควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตาม นโยบาย วัตถุประสงค์ หรือระเบียบปฏิบัติ ดังกล่าวในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) 2) ด้านการประเมินความเสี่ยง โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย

3.36) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานด้านการจัดการความเสี่ยงในแผนตามภารกิจหลักอย่างชัดเจนสามารถวัดผลได้และเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกันในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการระบุความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความล้มเหลวของระบบการควบคุมภายใน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เป็นผู้มีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยความเสี่ยงนั้น ๆ ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.43) 3) ด้านกิจกรรมการควบคุม โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการจัดทำเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ตามระบบการควบคุมภายในกำหนดไว้ เอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่ต้องลงบัญชีได้ผ่านการบันทึกบัญชีโดยข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในเอกสาร รวมถึงมีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่กำหนดให้มีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับ ใ้ได้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) 4) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.71) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ใ้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) และเห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่ข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละระบบงานได้นำมาบันทึกในระบบสารสนเทศ และมีการนำข้อมูลในแต่ละระบบมาใช้ เพื่อทำรายงานเสนอผู้บริหารหรือใช้ในการตรวจสอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและมีการนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำรายงานเพื่อการบริหารดำเนินงานประจำวันและสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) 5) ด้านการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.52) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการเปรียบเทียบแผน และผลการดำเนินงาน และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63) และเห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการ การควบคุมภายในของหน่วยงาน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) รองลงมาคือ เห็นด้วยกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ที่มีการปรับปรุงดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลาหากเกิดตรวจพบความผิดพลาดหรือมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงาน ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53)

ตอนที่ 3 ผู้กรอกแบบสอบถาม มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 1) ด้านความเข้าใจได้โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ จัดทำรูปแบบของงบการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดง่ายต่อการทำความเข้าใจ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84) รองลงมาคือเห็นด้วยกับการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้งบการเงิน ได้ทราบข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) และเห็นด้วยว่าการจัดทำรายงานทางการเงินมีการจัดประเภทรายการที่ง่ายต่อความเข้าใจผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.65) 2) ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) และเห็นด้วยว่ารายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถช่วยให้ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน ได้เป็นอย่างดี ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61) รองลงมาคือเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่มีการรายงาน และข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ได้อย่างถูกต้องแม่นยำในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.56) 3) ด้านความเชื่อถือได้โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่มีรายงานทางการเงินไม่เป็นข้อมูลที่ผิดพลาดทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) รองลงมาคือเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงินที่มีการแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54) 4) ด้านความสามารถเปรียบเทียบ

ได้โดยภาพรวมแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่ข้อมูลทางรายงานทางการเงินของหน่วยงานมีรูปแบบที่สอดคล้องใกล้เคียงกันทุกปี และมีรูปแบบใกล้เคียงกับหน่วยงานอื่นในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมาคือเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงินที่ข้อมูลในงบการเงินนั้นสามารถแสดงข้อมูลเปรียบเทียบกันได้แม้อยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) และเห็นด้วยกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ที่ข้อมูลในงบการเงินนั้นมีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับหน่วยงานอื่นและสามารถนำไปเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58)

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการศึกษาตามกรอบแนวความคิด

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ

ผลการทดสอบสมมติฐานการศึกษา จากสมมติฐานการศึกษาทั้ง 5 ข้อ สามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านกิจกรรมการควบคุม มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านการติดตามและประเมินผล มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยลักษณะความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ พบว่า

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยสะท้อนให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมการควบคุมทำให้การควบคุมที่มีอยู่ได้ผลดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จุฬาลักษณ์ ฟองมูล (2554) ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามมาตรา 404 ของกฎหมายวิชาชีพ ออกซ์เลย์ กับคุณภาพรายงานทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่า ผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีเห็นด้วยในระดับมาก ต่อลักษณะการควบคุมภายใน ในปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมการควบคุมโดยมีความเห็นระดับมากในทุกเรื่อง ได้แก่ มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สอบบัญชี มีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการรายงานทางการเงิน มีการระบุกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินงาน

ในการดำเนินการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการควบคุม ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรต้องสร้างบรรยากาศของการควบคุมเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายในโดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายใน ซึ่งหากหน่วยงานมีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดีจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เมื่อข้อมูลทางการเงินมีคุณภาพก็จะส่งผลให้รายงานทางการเงินนั้นมีประโยชน์และน่าเชื่อถือ

ประสิทธิภาพการควบคุมภายในในมิติด้านการประเมินความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน เป็นความเสี่ยงที่ระบบการควบคุมภายในของหน่วยงานไม่อาจป้องกันข้อผิดพลาดในส่วนที่เกิดจากความเสี่ยงจากธุรกิจได้ทั้งหมด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มารีนี กอรา, กุลวดี ลิ้มอุสัน โน (2560) ศึกษาผลกระทบของความ

เป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพ รายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ พบว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีด้านทักษะทางปัญญา (IS) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่ (FS) และด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ICS) และการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการ ความเสี่ยง (RT) มีความสัมพันธ์ระดับสูงและส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน (QT) ของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอและปรับเปลี่ยนการควบคุมภายในให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ และควรเข้าใจถึงความเสี่ยงที่หน่วยงานของตนประสบอยู่และจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะลดความเสี่ยงนี้ได้อย่างไร โดยต้องพิจารณาว่าความเสี่ยงระดับใดที่หน่วยงานของตนพอจะรับได้ และพยายามจัดการให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้นั้น วิธีการอย่างหนึ่งที่จะลดความเสี่ยงก็คือต้องมีการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) และการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี เมื่อระบบการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ ก็ย่อมส่งผลให้การจัดทำบัญชีและการรายงานผลข้อมูลทางบัญชีมีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนเช่นกัน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายในในมิติด้านกิจกรรมการควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สกมลพร พิบูลย์วงศ์ (2555) ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทางเลือกเพื่อการลงทุนเกี่ยวกับการวางระบบควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมภายในขององค์กรที่มีผลต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี พบว่า นักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทางเลือกเพื่อการลงทุนมีความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับการวางระบบควบคุมภายในที่มีผลต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี ดังนี้ ความคิดเห็นในภาพรวมด้านกิจกรรมการควบคุม กิจกรรมสารสนเทศและการสื่อสาร และ กิจกรรมการติดตามและประเมินผล มีผลต่อความคิดเห็นของนักบัญชีที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี อยู่ในระดับมาก

ในการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุม ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหาย ความผิดพลาด ที่อาจเกิดขึ้นและให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน สำหรับกิจกรรมการควบคุมในเบื้องต้นจะต้องแบ่งแยกหน้าที่อย่างเหมาะสม ไม่มอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ

ปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ถ้ามีความจำเป็นให้กำหนดกิจกรรมการควบคุมอื่นที่เหมาะสมทดแทน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายในในมิติด้านสารสนเทศและการสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรทิพย์ ภูถิ์ถ้วน (2555) ทำการศึกษาผลกระทบของการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า การควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ดังนั้น สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการลงทุนในระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความเหมาะสมกับสหกรณ์ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้รับการพัฒนาทักษะการใช้งานระบบสารสนเทศและให้ความสำคัญกับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อให้สหกรณ์ได้รับรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการสามารถนำไปใช้บริหารจัดการสหกรณ์ได้ทันกาล ซึ่งจะทำให้สมาชิกและบุคคลภายนอกเกิดความเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็ง โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการทำบัญชีช่วยลดปัญหาทำให้สามารถจัดการข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็ว และต้องมีการวางแผนหรือควบคุมการจัดการทางการเงินและการบัญชีที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดความล้มเหลวขึ้น

ในการดำเนินการเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีสารสนเทศอย่างเพียงพอ และสื่อสารให้ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่น ๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งจำเป็นต้องใช้สารสนเทศนั้นในรูปแบบที่เหมาะสมและทันเวลา หากหน่วยงานมีสารสนเทศและการสื่อสารที่ดีเหมาะสม และเพียงพอแล้ว ก็จะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้องเช่นเดียวกัน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายในในมิติด้านการติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานทางการเงิน สมมุติฐาน โดยสะท้อนให้เห็นว่า ในการประเมินและติดตามผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ความมั่นใจว่า ระบบการควบคุมภายในที่วางไว้เพียงพอเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติจริง และการควบคุมภายในดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ถาวร พรามไทย, ภัญญา มน วิทยาภูมิ และสุวรรณ หวังเจริญเดช (2558) ทำการศึกษาผลกระทบของการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทาง

บัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การติดตาม ประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการติดตามผล มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพ ข้อมูลทางบัญชีโดยรวม ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากการติดตามประเมินผลเป็นวิธีการที่ช่วยให้ฝ่ายบริหารมีความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายใน มีการปฏิบัติตาม ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีการติดตาม ประเมินผล โดยการติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติงาน และการประเมินผลเป็นรายครั้งอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อให้ความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในที่กำหนดออกแบบไว้เพียงพอ เหมาะสม มีประสิทธิผล หรือต้องปรับปรุง ให้ทันสมัยอยู่เสมอตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

โดยการสร้างระบบติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการติดตาม ประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรับรองคุณภาพการปฏิบัติงานของแต่ละแผนกหรือฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะฝ่ายการเงินและบัญชี เพื่อให้การจัดทำรายงานข้อมูลทางบัญชีเกิดประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และควรส่งเสริมให้มีการติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน ด้านการรายงานการติดตามผล เพื่อให้ การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและครบถ้วนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้งาน

1) หน่วยงานควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ให้กับพนักงานในทุกระดับ ให้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายใน เพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

2) หน่วยงานควรส่งเสริมให้บุคลากรคำนึงถึงความสำคัญของการควบคุมภายใน โดยสร้างเป็นข้อกำหนดในการปฏิบัติงาน และสร้างความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างผลงานของตนกับความสำเร็จของหน่วยงาน

3) หน่วยงานควรส่งเสริมให้บุคลากรคำนึงถึงความสำคัญของคุณภาพของข้อมูลทางการบัญชี โดยเฉพาะบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องข้อมูลทางการบัญชี เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจ

4) ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบภายในฝึกอบรมและพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เกิดประสิทธิภาพเพราะปัจจุบันความเสี่ยงเกิดขึ้นในทุกกระบวนการงาน จำเป็นต้องมีเครื่องมือหรือระบบการควบคุมภายในที่ดีมาช่วยในการกำกับ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษารั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินเช่น ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ เพื่อนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

2) ควรทำการศึกษาทักษะในการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน เช่น การพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

3) ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน เช่น การตรวจสอบภายใน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กลุ่มมาตรฐานและนโยบายการบัญชีภาครัฐ. **หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ.** กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ, 2544.
- กมลวรรณ พุฒชาติ (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมภายในโดยการประเมินตนเอง (Control Self-Assessment : CSA) ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
- กุสุมา โสเจิว. (2549). **ผลกระทบของประสิทธิภาพการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมธุรกิจที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางการบัญชี.** วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน. **ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในพ.ศ. 2544**
- จันทนา สาขากร, นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปพร ศรีจันทพร. **การควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน.** กรุงเทพฯ : ที พี เอ็น เพรส, 2548.
- คณา อชามาส (2555)ระดับความมีประสิทธิภาพการควบคุมภายในระบบสารสนเทศการประสานกรหลวง
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **แนวทางการจัดระบบการควบคุมภายในที่ดี.** กรุงเทพฯ :ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553.
- ธีรชาติ ธรรมวงศ์. (2551). **การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC).**ออนไลน์ <http://www.mcu.ac.th/site/>.(พฤษภาคม 2560)
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ประภาศรี เหลือถนอม (2557). **ผลกระทบของกระบวนการจัดทำบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยพร บรรดาศักดิ์ (2555) ศึกษาค้นคว้าเรื่อง ระบบการควบคุมภายในตามแนว COSO ด้านรายรับ - รายจ่าย กรณีศึกษากองทุนสุขภาพ
- พยอม สิงห์แสนห์. **การสอบบัญชี.** กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2549.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรพิศ จันทจรุทรภัทร. *การกำกับดูแลกิจการและคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ SMEs ในภาคเหนือ*. วิทยานิพนธ์ บช.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เจริญเยี่ยม. *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์, 2548
- วันเพ็ญ วศินารมณ. *การวิเคราะห์รายงานทางการเงิน*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ทีพีเอ็น เพรส, 2553.
- วิเชียร พันธุ์ประไพ. *การสอบบัญชี*. กรุงเทพฯ : พัฒนาวิชาการ, 2547.
- วิไล วีระปรียะ. *ระบบบัญชี*. พิมพ์ครั้งที่ 24. กรุงเทพฯ : ค่านสุทธาการพิมพ์, 2551.
- ศศิวิมล ศรีเจริญจิตร. *ทฤษฎีการบัญชี*. กรุงเทพฯ : อินโฟมิ่ง, 2551.
- ศิริชัย กาญจนวาสี.(2544). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาวิชาชีพบัญชี. *พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547*. <<http://www.fap.or.th>> พฤษภาคม 2560.
- สภาวิชาชีพบัญชี. *กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2558)* <http://www.fap.or.th/images/column_1450924281/Framework.pdf>. พฤษภาคม 2560
- สุวินชา การพัคชี (2555) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
- สำนักบัญชีและตรวจสอบภายใน กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. *ระบบการควบคุมภายในภาคราชการ*. กรุงเทพฯ : กระทรวงการคลัง, 2544.
- สำนักส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรม กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2553.
- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง, 2561.
- สำนักมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร. “*การควบคุมภายในก่อให้เกิดประโยชน์แก่ธุรกิจ SMEs ได้อย่างไร*,” สรรพากรสาส์น. 51(2) : 109-114 ; มิถุนายน, 2547.
- อภิัญญา เป็นสูงเนิน (2551) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน
อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์. รายงานทางการเงิน. พฤษภาคม 2560. <<http://amaragie.igetweb.com/?mo=3&art=513394>> 2560.
- อำนาจ ชีระวนิช. *การจัดการ*. กรุงเทพฯ : ซี วี แอล การพิมพ์, 2547.
- อุษณา ภัทรมนตรี. *การตรวจสอบและการควบคุมภายใน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบัญชีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จุฬาลักษณ์ ฟองมูล.ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของการควบคุมภายในตามมาตรา 404 ของกฎหมายซาเบนส์ ออกซ์เลย์ กับคุณภาพรายงานทางการเงิน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554
- พรทิพย์ ภู่อ้วน.ผลกระทบของการควบคุมภายในในระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ,2555
- สกลพร พิบูลย์วงศ์. ความคิดเห็นของนักบัญชีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทางเลือกเพื่อการลงทุนเกี่ยวกับการวางระบบควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมภายในขององค์กรที่มีผลต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชี.วิทยาลัยราชพฤกษ์ , 2555.
- ถาวร พรามไทย, กัญญาณน วิทยาภูมิ และสุวรรณ หวังเจริญเดช.ผลกระทบของการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพข้อมูลทางบัญชีของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558.
- มารีนี กอรา, กุลวดี ลิมอูสัน โน.ศึกษาผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพ รายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้.คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2560
- Naser, Kamal and Nuseiben Rana. *“Quality of Financial Reporting : Evidence Fromthe Listed Saudi Nonfinancial Companies,”* The Information Journal of Accounting.38(1) : 41-69 ; 2546.
- Amudo, A. and E. L. Inanga. *“Evaluation of Internal Control Systems: A Case Study from Uganda,”* International Research Journal of Finance and Economics.2552.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

เรื่อง ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

จัดทำโดย จิตรลดา สีหามาตย์

นักศึกษา ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะบัญชีมหาวิทยาลัยศรีปทุม

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน ประกอบด้วย 1. สภาพแวดล้อมของการควบคุม 2. การประเมินความเสี่ยง 3. กิจกรรมการควบคุม 4. สารสนเทศและการสื่อสาร 5. การติดตามประเมินผล

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพรายงานทางการเงิน ประกอบด้วย 1. ด้านความสามารถเข้าใจได้ 2. ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 3. ความเชื่อถือได้ 4. ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือการศึกษา

คำชี้แจงขอให้ท่านตรวจสอบข้อความว่ามีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการหรือไม่และทำเครื่องหมาย✓ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง +1 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านแน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง 0 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
ทำเครื่องหมาย ✓	ในช่อง -1 เมื่อท่านเห็นว่า	ท่านแน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

ในกรณีที่ท่านมีความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนิยามและข้อความแต่ละข้อ โปรดเขียนข้อเสนอแนะของท่านลงในช่องเสนอแนะหรืออาจให้ข้อเสนอแนะโดยตรงแก่ผู้ศึกษา จักขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง				
2. อายุ ☐ 1. น้อยกว่า 25 ปี ☐ 2. 25-35 ปี ☐ 3. 36-45 ปี ☐ 4. มากกว่า 45 ปี				
3. สถานภาพ ☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส ☐ 3. หม้าย / หย่าร้าง				
4. ระดับการศึกษา ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาตรี ☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี				
5. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ☐ 1. น้อยกว่า 2 ปี ☐ 2. 2-5 ปี ☐ 3. 6-10 ปี ☐ 4. มากกว่า 10 ปี				
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ☐ 1. ต่ำกว่า 25,000 ☐ 2. 25,001-30,000 ☐ 3. 30,001-35,000 ☐ 4. มากกว่า 35,000				
7. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ☐ 1. ผู้อำนวยการ ☐ 2. ชำนาญการพิเศษ ☐ 3. ชำนาญการ ☐ 4. ปฏิบัติการ ☐ 5. พนักงานสมทบ				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม				
พิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมการควบคุมเพื่อพิจารณาว่า หน่วยรับตรวจ มีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดี หรือไม่				
1. หน่วยงานให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์การดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ทราบทั่วกัน				
2. หน่วยงานเสริมสร้างความซื่อสัตย์จรรยาบรรณให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง โดยจัดทำนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติหรือข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีการดำเนินการตามควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตาม นโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ ดังกล่าว				
3. จัดให้มีโครงสร้างหน่วยงาน สายงานการบังคับบัญชาการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจนและมีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบ รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมายจากหัวหน้างานและผู้บริหาร				
4. หน่วยงานได้จัดให้มีส่งเสริมพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ				
5. หน่วยงานได้จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายในที่มีอิสระในการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลความถูกต้องเหมาะสม มีการกำกับดูแล การปฏิบัติงานภายในหน่วยงานให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
<p>ด้านการประเมินความเสี่ยง</p> <p>การประเมินความเสี่ยงจะต้องสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานทั้งในระดับหน่วยรับตรวจ และระดับกิจกรรม (เช่น แผนงาน หรืองานที่ได้รับมอบหมาย)</p> <p>วัตถุประสงค์ของการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในนี้ เพื่อทราบกระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ และการบริหารความเสี่ยงว่า เหมาะสม เพียงพอ หรือไม่</p>				
6. หน่วยงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานในแผนประจำปีตามภารกิจหลักอย่างชัดเจนสามารถวัดผลได้และเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน				
7. หน่วยงานจัดให้มีการระบุความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความล้มเหลวของระบบการควบคุมภายใน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เป็นผู้มีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยความเสี่ยงนั้น ๆ				
8. หน่วยงานมีการระบุความเสี่ยงวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงจากภายนอกและภายใน				
9. หน่วยงานมีการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง มีการแจ้งมาตรการป้องกันและอธิบายถึงวิธีการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงโดยมีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ทราบทั่วกัน				
10. แนวทางในการบริหารและการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีความชัดเจน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงสามารถปฏิบัติได้จริง และมีการติดตามผลการปฏิบัติ				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
<p>ด้านกิจกรรมการควบคุม</p> <p>ในการประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในผู้ประเมินควรพิจารณาว่า มีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผลหรือไม่</p>				
11. หน่วยงานได้กำหนดกิจกรรมการควบคุมขึ้นแต่ละส่วนงานตามวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยงและได้แจ้งให้บุคลากรภายในหน่วยงานทราบเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งประเมินต้นทุนกิจกรรมการควบคุมและผลประโยชน์ที่จะได้รับ				
12. หน่วยงานมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร				
13. หน่วยงานมีการจัดทำเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ตามระบบการควบคุมภายในกำหนดไว้เอกสารและหลักฐานต่างๆ ที่ต้องลงบัญชีได้ผ่านการบันทึกบัญชีโดยข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในเอกสาร รวมถึงมีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอ				
14. หน่วยงานมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้สมบูรณ์เพียงพอสำหรับระบบงานที่มีความสำคัญ รวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร				
15. หน่วยงานมีการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับ และตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อน โดยอาศัยอำนาจหน้าที่และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่ง				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
<p>ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศและการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้ และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน</p>				
16. หน่วยงานจัดให้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและมีการนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำรายงานเพื่อการบริหารดำเนินงานประจำวันและสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร				
17. หน่วยงานมีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรี ไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน				
18. หน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่				
19. หน่วยงานมีการรายงานข้อมูลที่จำเป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้กับผู้บริหารทุกระดับ และมีการจัดช่องทางการสื่อสารที่เพียงพอและเหมาะสม รวมถึงมีการสื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในและแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน				
20. ข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละระบบงานได้นำมาบันทึกในระบบสารสนเทศและมีการนำข้อมูลในแต่ละระบบมาใช้เพื่อทำรายงานเสนอผู้บริหารหรือใช้ในการตรวจสอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง				

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
ด้านการติดตามและประเมินผล				
ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานในอันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน				
21. หน่วยงานมีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ				
22. หน่วยงานมีการปรับปรุงดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลาหากเกิดตรวจพบความผิดพลาดหรือมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงาน				
23. มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผล และการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและภายนอก				
24. หน่วยงานจัดให้มีการรายงานโดยทันทีในกรณีที่มีการทุจริต หรือสงสัยว่ามีการทุจริตการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ และมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ				
25. การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการ การควบคุมภายในของหน่วยงาน				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
<u>ด้านความเข้าใจได้</u>				
1. มีการจัดทำรูปแบบของงบการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดง่ายต่อการทำความเข้าใจ				
2. มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ				
3. หน่วยงานมีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการครบถ้วน และเพียงพอ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน				
4. หน่วยงานสามารถจัดทำรายงานทางการเงิน โดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจในข้อมูลที่นำเสนอ				
5. รายงานทางการเงินมีการจัดประเภทรายการที่ง่ายต่อความเข้าใจ ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
<u>ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ</u>				
6. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงิน มีความครบถ้วน ถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ				
7. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงิน สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถพยากรณ์สถานการณ์ในปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
<u>ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ(ต่อ)</u>				
8. หน่วยงานสามารถนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสามารถตรวจสอบได้				
9. หน่วยงานได้จัดทำกรรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ				
10. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถช่วยให้ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี				
<u>ด้านความเชื่อถือได้</u>				
11. มีการนำเสนอข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และแสดงรายการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง				
12. มีการแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่จะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว				
13. รายงานทางการเงินไม่เป็นข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ผลการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
<u>ด้านความเชื่อถือได้(ต่อ)</u>				
14. ข้อมูลที่ประกอบในรายงานการเงินของกิจการมีหลักฐานประกอบอย่างชัดเจน ปราศจากการละเลย และยกเว้นการบันทึกรายการที่สำคัญ				
15. รายงานทางการเงินของหน่วยงาน มีความถูกต้องครบถ้วนตามหลักการบัญชี				
<u>ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้</u>				
16. มีการปฏิบัติทางการบัญชีถูกต้องตรงตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเกี่ยวกับการเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีที่สำคัญเพื่อให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้				
17. องค์กรมีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับองค์กรอื่นและสามารถนำไปเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง				
18. มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา				
19. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถแสดงข้อมูลเปรียบเทียบกันได้เมื่ออยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน				
20. รายงานทางการเงินของหน่วยงานมีรูปแบบที่สอดคล้องใกล้เคียงกันทุกปี และมีรูปแบบใกล้เคียงกับหน่วยงานอื่น				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ข.

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ในการแสดงความเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	+1	+2	-	0.33
2. อายุ ☐ 1. น้อยกว่า 25 ปี ☐ 2. 25-35 ปี ☐ 3. 36-45 ปี ☐ 4. มากกว่า 45 ปี	+1	+2	-	0.33
3. สถานภาพ ☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส ☐ 3. หม้าย / หย่าร้าง	+1	+2	-	0.33
4. ระดับการศึกษา ☐ 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ 2. ปริญญาตรี ☐ 3. สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+2	-	0.33
5. ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี ☐ 1. น้อยกว่า 2 ปี ☐ 2. 2-5 ปี ☐ 3. 6-10 ปี ☐ 4. มากกว่า 10 ปี	+1	+2	-	0.33
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ☐ 1. ต่ำกว่า 25,000 ☐ 2. 25,001-30,000 ☐ 3. 30,001-35,000 ☐ 4. มากกว่า 35,000	+1	+2	-	0.33
7. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ☐ 1. ผู้อำนวยการ ☐ 2. ชำนาญการพิเศษ ☐ 3. ชำนาญการ ☐ 4. ปฏิบัติการ ☐ 5. พนักงานสมทบ	+1	+2	-	0.33

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในการแสดงความคิดเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม				
พิจารณาแต่ละปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมการควบคุมเพื่อพิจารณาว่า หน่วยรับตรวจมีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่ดี หรือไม่				
1. หน่วยงานให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์เป้าหมายกลยุทธ์การดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ทราบทั่วกัน	+3			1.00
2. หน่วยงานเสริมสร้างความซื่อสัตย์จรรยาบรรณให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง โดยจัดทำนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติหรือข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีการดำเนินการตามควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตาม นโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ ดังกล่าว	+3			1.00
3. จัดให้มีโครงสร้างหน่วยงาน สายงานการบังคับบัญชาการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจนและมีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบ รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมายจากหัวหน้างานและผู้บริหาร	+3			1.00
4. หน่วยงานได้จัดให้มีส่งเสริมพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	+3			1.00
5. หน่วยงานได้จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายในที่มีอิสระในการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลความถูกต้องเหมาะสม มีการกำกับดูแล การปฏิบัติงานภายในหน่วยงานให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	+3			1.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในการแสดงความคิดเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
<p>ด้านการประเมินความเสี่ยง</p> <p>การประเมินความเสี่ยงจะต้องสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานทั้งในระดับหน่วยรับตรวจ และระดับกิจกรรม (เช่น แผนงาน หรืองานที่ได้รับมอบหมาย)</p> <p>วัตถุประสงค์ของการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายในนี้ เพื่อทราบกระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ และการบริหารความเสี่ยงว่า เหมาะสม เพียงพอ หรือไม่</p>				
6. หน่วยงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานในแผนประจำปีตามภารกิจหลักอย่างชัดเจนสามารถวัดผลได้และเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน	+1	+2		0.33
7. หน่วยงานจัดให้มีการระบุความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความล้มเหลวของระบบการควบคุมภายใน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เป็นผู้มีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยความเสี่ยงนั้น ๆ	+3			1.00
8. หน่วยงานมีการระบุความเสี่ยงวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นรวมถึง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงจากภายนอกและภายใน	+3			1.00
9. หน่วยงานมีการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง มีการแจ้งมาตรการป้องกันและอธิบายถึงวิธีการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงโดยมีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรโดยให้ทราบทั่วกัน	+3			1.00
10. แนวทางในการบริหารและการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีความชัดเจน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงสามารถปฏิบัติได้จริง และมีการติดตามผลการปฏิบัติ	+3			1.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในการแสดงความเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
ด้านกิจกรรมการควบคุม				
ในการประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในผู้ประเมินควรพิจารณาว่า มีกิจกรรมการควบคุมที่สำคัญเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผลหรือไม่				
11. หน่วยงานได้กำหนดกิจกรรมการควบคุมขึ้นแต่ละส่วนงานตามวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยงและได้แจ้งให้บุคลากรภายในหน่วยงานทราบเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งประเมินต้นทุนกิจกรรมการควบคุมและผลประโยชน์ที่จะได้รับ	+3			1.00
12. หน่วยงานมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร	+3			1.00
13. หน่วยงานมีการจัดทำเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ตามระบบการควบคุมภายในกำหนดไว้เอกสารและหลักฐานต่างๆ ที่ต้องลงบัญชีได้ผ่านการบันทึกบัญชีโดยข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในเอกสาร รวมถึงมีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอ	+3			1.00
14. หน่วยงานมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้สมบูรณ์เพียงพอสำหรับระบบงานที่มีความสำคัญ รวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร	+3			1.00
15. หน่วยงานมีการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับ และตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่ง	+3			1.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในการแสดงความเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร				
การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในจะต้องมีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบสารสนเทศและการสื่อสารต่อความต้องการของผู้ใช้ และการบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน				
16. หน่วยงานจัดให้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและมีการนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำรายงานเพื่อการบริหารดำเนินงานประจำวันและสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร	+3			1.00
17. หน่วยงานมีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรี ไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	+3			1.00
18. หน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงินและการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่	+3			1.00
19. หน่วยงานมีการรายงานข้อมูลที่เป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้กับผู้บริหารทุกระดับ และมีการจัดช่องทางการสื่อสารที่เพียงพอและเหมาะสม รวมถึงมีการสื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในและแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน	+3			1.00
20. ข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละระบบงานได้นำมาบันทึกในระบบสารสนเทศและมีการนำข้อมูลในแต่ละระบบมาใช้เพื่อทำรายงานเสนอผู้บริหารหรือใช้ในการตรวจสอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	+3			1.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในการแสดงความเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
ด้านการติดตามและประเมินผล				
ผู้ประเมินควรพิจารณาความเหมาะสมของระบบการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยงานในอันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน				
21. หน่วยงานมีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ	+3			1.00
22. หน่วยงานมีการปรับปรุงดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลาหากเกิดตรวจพบความผิดพลาดหรือมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงาน	+3			1.00
23. มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผล และการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและภายนอก	+3			1.00
24. หน่วยงานจัดให้มีการรายงานโดยทันทีในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริตการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ	+3			1.00
25. การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการการควบคุมภายในของหน่วยงาน	+3			1.00

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

คุณภาพรายงานทางการเงิน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ในการแสดงความเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
ด้านความเข้าใจได้				
1. มีการจัดทำรูปแบบของงบการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดง่ายต่อการทำความเข้าใจ	+3			1.00
2. มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ	+3			1.00
3. หน่วยงานมีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการครบถ้วนและเพียงพอ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน	+3			1.00
4. หน่วยงานสามารถจัดทำรายงานทางการเงินโดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจในข้อมูลที่นำเสนอ	+3			1.00
5. รายงานทางการเงินมีการจัดประเภทรายการที่ง่ายต่อความเข้าใจ ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+3			1.00
ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ				
6. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงิน มีความครบถ้วน ถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ	+3			1.00
7. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงิน สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถพยากรณ์สถานการณ์ในปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+3			1.00

ตอนที่ 3ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงิน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ ในการแสดงความเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ(ต่อ)				
8. หน่วยงานสามารถนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสามารถตรวจสอบได้	+3			1.00
9. หน่วยงานได้จัดทำกรรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+3			1.00
10. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถช่วยให้ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี	+3			1.00
ด้านความเชื่อถือได้				
11. มีการนำเสนอข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และแสดงรายการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง	+3			1.00
12. มีการแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว	+3			1.00
13. รายงานทางการเงินไม่เป็นข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น	+3			1.00

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงิน	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิในการแสดงความเห็น (ท่าน)			ค่าเฉลี่ย
	+1	0	-1	
ด้านความเชื่อถือได้(ต่อ)				
14. ข้อมูลที่ประกอบในรายงานการเงินของกิจการมีหลักฐานประกอบอย่างชัดเจน ปราศจากการละเลย และยกเว้นการบันทึกรายการที่สำคัญ	+3			1.00
15. รายงานทางการเงินของหน่วยงาน มีความถูกต้องครบถ้วนตามหลักการบัญชี	+3			1.00
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้				
16. มีการปฏิบัติทางการบัญชีถูกต้องตรงตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเกี่ยวกับการเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีที่สำคัญ เพื่อให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้	+3			1.00
17. องค์กรมีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับองค์กรอื่นและสามารถนำไปเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง	+3			1.00
18. มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	+3			1.00
19. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถแสดงข้อมูลเปรียบเทียบกันได้แม้อยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน	+3			1.00
20. รายงานทางการเงินของหน่วยงานมีรูปแบบที่สอดคล้องใกล้เคียงกันทุกปี และมีรูปแบบใกล้เคียงกับหน่วยงานอื่น	+3			1.00

ภาคผนวก ค.

ผลการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1.ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน		
1.1 ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม		
1	0.795	
2	0.717	
3	0.784	
4	0.758	
5	0.768	
รวม		0.804
1.2 ด้านการประเมินความเสี่ยง		
1	0.696	
2	0.726	
3	0.641	
4	0.610	
5	0.651	
รวม		0.716
1.3 ด้านกิจกรรมการควบคุม		
1	0.750	
2	0.749	
3	0.587	
4	0.575	
5	0.577	
รวม		0.703
1.4 ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร		
1	0.689	
2	0.559	
3	0.574	
4	0.635	
5	0.741	
รวม		0.696

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1.5 ด้านการติดตามและประเมินผล		
1	0.803	
2	0.782	
3	0.708	
4	0.721	
5	0.698	
รวม		0.787
2. คุณภาพรายงานทางการเงิน		
2.1 ด้านความเข้าใจได้		
1	0.634	
2	0.696	
3	0.621	
4	0.628	
5	0.667	
รวม		0.699
2.2 ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ		
1	0.762	
2	0.750	
3	0.751	
4	0.811	
5	0.793	
รวม		0.811
2.3 ด้านความเชื่อถือได้		
1	0.701	
2	0.644	
3	0.670	
4	0.575	
5	0.719	
รวม		0.715

อำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
2.4 ด้านการเปรียบเทียบกันได้		
1	0.727	
2	0.735	
3	0.719	
4	0.673	
5	0.725	
รวม		0.760

ภาคผนวก ง.

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ มีรายละเอียดทั้งหมด 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1.การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย กรุณาตอบให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อ ทุกส่วน เพื่อให้การวิจัยนี้มีความเที่ยงตรง และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง โปรดตอบแบบสอบถามความเป็นจริง

2.ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะเก็บเป็นความลับและการนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณที่ท่านได้สละเวลาตอบคำถามทุกข้ออย่างถูกต้องครบถ้วน หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้โปรดติดต่อข้าพเจ้า นางสาวจิตรลดา สีหามาตย์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โทรศัพท์ 094-4030552 และ E-mail : Jitlada4412098@gmail.com

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวจิตรลดา สีหามาตย์
นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่มีต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมายถูกลงในช่องว่าง หน้าคำตอบที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. น้อยกว่า 25 ปี 2. 25-35 ปี
 3. 36-45 ปี 4. มากกว่า 45 ปี

3. สถานภาพการสมรส

1. โสด 2. สมรส
 3. หม้าย / หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี
 3. สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

1. น้อยกว่า 2 ปี 2. 2-5 ปี
 3. 6-10 ปี 4. มากกว่า 10 ปี

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 25,000 2. 25,000-30,000
 3. 30,001-35,000 4. มากกว่า 35,000

7. ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

1. ผู้อำนวยการ
 2. ชำนาญการพิเศษ
 3. ชำนาญการ
 4. ปฏิบัติการ
 5. พนักงานสมทบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมายถูก เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าท่านมีความคิดเห็นมาก หรือน้อยเพียงใดกับข้อความข้างล่างนี้

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม					
1. หน่วยงานให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์เป้าหมายกลยุทธ์การดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ทราบทั่วกัน					
2. หน่วยงานเสริมสร้างความซื่อสัตย์จรรยาบรรณให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง โดยจัดทำนโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติหรือข้อกำหนดไว้อย่างชัดเจน และมีการดำเนินการตามควรแก่กรณีเมื่อไม่มีการปฏิบัติตาม นโยบาย วิธีปฏิบัติ หรือระเบียบปฏิบัติ ดังกล่าว					
3. จัดให้มีโครงสร้างหน่วยงาน สายงานการบังคับบัญชาการมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจน และมีการแจ้งให้บุคลากรทุกคนทราบ รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินงานที่มอบหมายจากหัวหน้างานและผู้บริหาร					
4. หน่วยงานได้จัดให้มีส่งเสริมพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถให้กับข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					
5. หน่วยงานได้จัดให้มีผู้ตรวจสอบภายในที่มีอิสระในการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลความถูกต้องเหมาะสม มีการกำกับดูแล การปฏิบัติงานภายในหน่วยงานให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการประเมินความเสี่ยง					
6. หน่วยงานมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานในแผนประจำปีตามภารกิจหลักอย่างชัดเจน สามารถวัดผลได้และเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับทราบและเข้าใจตรงกัน					
7. หน่วยงานจัดให้มีการระบุความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความล้มเหลวของระบบการควบคุมภายใน โดยให้หัวหน้าหน่วยงานข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เป็นผู้มีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยความเสี่ยงนั้น ๆ					
8. หน่วยงานมีการระบุความเสี่ยงวิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงจากภายนอกและภายใน					
9. หน่วยงานมีการกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง มีการแจ้งมาตรการป้องกันและอธิบายถึงวิธีการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยง โดยมีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร โดยให้ทราบทั่วกัน					
10. แนวทางในการบริหารและการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น มีความชัดเจน กำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงสามารถปฏิบัติได้จริง และมีการติดตามผลการปฏิบัติ					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านกิจกรรมการควบคุม					
11. หน่วยงานได้กำหนดกิจกรรมการควบคุมขึ้นแต่ละส่วนงานตามวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยงและได้แจ้งให้บุคลากรภายในหน่วยงานทราบเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งประเมินต้นทุนกิจกรรมการควบคุมและผลประโยชน์ที่จะได้รับ					
12. หน่วยงานมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร					
13. หน่วยงานมีการจัดทำเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ตามระบบการควบคุมภายในกำหนดไว้เอกสารและหลักฐานต่างๆ ที่ต้องลงบัญชีได้ผ่านการบันทึกบัญชีโดยข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในเอกสาร รวมถึงมีมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างรัดกุมและเพียงพอ					
14. หน่วยงานมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานไว้สมบูรณ์เพียงพอสำหรับระบบงานที่มีความสำคัญ รวมถึงข้อกำหนดต่าง ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร					
15. หน่วยงานมีการติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับ และตรวจสอบการปฏิบัติงานตามกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอพร้อมทั้งมีบทลงโทษกรณีฝ่าฝืนในเรื่องการมีผลประโยชน์ทับซ้อนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่และการไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่ง					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร					
16. หน่วยงานจัดให้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและมีการนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำรายงานเพื่อการบริหารดำเนินงานประจำวันและสนับสนุนการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร					
17. หน่วยงานมีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ไว้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน					
18. หน่วยงานมีการจัดเก็บข้อมูล/เอกสารประกอบการจ่ายเงิน และการบันทึกบัญชีไว้ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นหมวดหมู่					
19. หน่วยงานมีการรายงานข้อมูลที่เป็นทั้งจากภายในและภายนอกให้กับผู้บริหารทุกระดับ และมีการจัดช่องทาง การสื่อสารที่เพียงพอและเหมาะสม รวมถึงมีการสื่อสารให้บุคลากรในหน่วยงานทุกคนทราบและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนในการควบคุมภายใน ปัญหาและจุดอ่อนของการควบคุมภายในและแนวทางแก้ไขที่ชัดเจน					
20. ข้อมูลการปฏิบัติงานในแต่ละระบบงานได้นำมาบันทึกในระบบสารสนเทศและมีการนำข้อมูลในแต่ละระบบมาใช้เพื่อทำรายงานเสนอผู้บริหารหรือใช้ในการตรวจสอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการควบคุมภายใน (ต่อ)

ประสิทธิภาพการควบคุมภายใน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการติดตามและประเมินผล					
21. หน่วยงานมีการเปรียบเทียบแผนและผลการดำเนินงาน และรายงานให้ผู้บริหารทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ					
22. หน่วยงานมีการปรับปรุงดำเนินการแก้ไขอย่างทันเวลา หากเกิดตรวจพบความผิดพลาดหรือมีผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนงาน					
23. มีการติดตามผลการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินผลและการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายในและภายนอก					
24. หน่วยงานจัดให้มีการรายงานโดยทันทีในกรณีที่มีการทุจริตหรือสงสัยว่ามีการทุจริตการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับและมีการกระทำอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อหน่วยงานอย่างมีนัยสำคัญ					
25. การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลมีความถูกต้องและเหมาะสม เป็นที่ยอมรับและเป็นประโยชน์ในการกำหนดมาตรการ การควบคุมภายในของหน่วยงาน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมายถูก เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อแสดงความคิดเห็นว่าท่านมีความคิดเห็นมาก หรือน้อยเพียงใดกับข้อความข้างล่างนี้

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านความเข้าใจได้					
1. มีการจัดทำรูปแบบของงบการเงินที่ถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดง่ายต่อการทำความเข้าใจ					
2. มีการเปิดเผยนโยบายการบัญชีและวิธีการที่เหมาะสมให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบข้อมูลง่ายต่อการทำความเข้าใจ					
3. หน่วยงานมีการแสดงรายละเอียดประกอบแต่ละรายการครบถ้วน และเพียงพอ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน					
4. หน่วยงานสามารถจัดทำรายงานทางการเงินโดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจในข้อมูลที่นำเสนอ					
5. รายงานทางการเงินมีการจัดประเภทรายการที่ง่ายต่อความเข้าใจผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
ด้านความเกี่ยวข้องในการตัดสินใจ					
6. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้อง สามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ					
7. รายงานและข้อมูลที่มีสาระสำคัญในรายงานทางการเงินสามารถช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถพยากรณ์สถานการณ์ในปัจจุบัน และเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
8. หน่วยงานสามารถนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มของฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและสามารถตรวจสอบได้					
9. หน่วยงานได้จัดทำกรรายงานทางการเงินที่ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
10. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถช่วยให้ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี					
ด้านความเชื่อถือได้					
11. มีการนำเสนอข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และแสดงรายการอย่างครบถ้วนถูกต้อง					
12. มีการแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว					
13. รายงานทางการเงินไม่เป็นข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งบการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น					
14. ข้อมูลที่ประกอบในรายงานการเงินของกิจการมีหลักฐานประกอบอย่างชัดเจน ปราศจากการละเลย และยกเว้นการบันทึกรายการที่สำคัญ					
15. รายงานทางการเงินของหน่วยงาน มีความถูกต้องครบถ้วนตามหลักการบัญชี					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน (ต่อ)

คุณภาพรายงานทางการเงิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้					
16. มีการปฏิบัติทางการบัญชีถูกต้องตรงตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปเกี่ยวกับการเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีที่สำคัญเพื่อให้ข้อมูลสามารถเปรียบเทียบกันได้					
17. องค์กรมีการนำเสนอนโยบายบัญชีและรายงานทางการเงินที่เป็นรอบระยะเวลาเดียวกันกับองค์กรอื่นและสามารถนำไปเปรียบเทียบเพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง					
18. มีการนำเสนอรายงานทางการเงินเพื่อให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงแนวโน้มฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา					
19. รายงานทางการเงินของหน่วยงานสามารถแสดงข้อมูลเปรียบเทียบกันได้แม้อยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน					
20. รายงานทางการเงินของหน่วยงานมีรูปแบบที่สอดคล้องใกล้เคียงกันทุกปี และมีรูปแบบใกล้เคียงกับหน่วยงานอื่น					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวจิตรลดา สีหามาตย์
วันเดือนปีเกิด	13 มิถุนายน 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดมหาสารคาม
วุฒิการศึกษา	พ. ศ. 2551 บัญชีบัณฑิต (บช.บ) (เกียรตินิยม อันดับ 2) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ประสบการณ์ในการทำงาน	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน
ตำแหน่งงาน	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดปทุมธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	111/79 ฟรี โน้ พหลโยธิน-วัชรพล ถนนเพิ่มสิน แคลงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220